

Sprawozdanie
z działalności Fundacji "Europejski Fundusz
Rozwoju Wsi Polskiej – *Counterpart Fund*"
za rok 2021

(sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości
z dn. 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności Fundacji (Dz.U. z 2020r. poz. 36 z późn. zm.).

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP - PODSTAWOWE DANE O FUNDACJI	3
II.	OKREŚLENIE CELÓW STATUTOWYCH FUNDACJI	4
III.	ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ	6
1.	POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW FUNDACJI.....	7
1.1.	„Samorządowy Program Pożyczkowy” (SPP).....	7
2.	PROGRAMY I PROJEKTY EDUKACYJNE ORAZ DOTACJE	8
2.1	Program nauki języka angielskiego w szkołach wiejskich – „YOUNGSTER”	8
2.2	Projekt „Ferie z Ekonomią”	9
2.3	Projekt edukacyjny „Blżej Przyrody”	10
2.4	Projekt „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich II” (<i>kontynuacja działań Fundacji adresowanych do KGW</i>).....	11
2.5	Kluby Przyjaciół Parków Narodowych (współpraca polsko-węgierska)	12
2.6	„ProgramujeMY kielecki”	14
2.7	„ProgramujeMY tarnowski”	14
2.8	Projekt „Gmina na Czasie”	15
2.9	Projekt „Zaprogramuj się na przyszłość” – nowy projekt pilotażowy Fundacji dla nauczycieli i uczniów szkół podstawowych ze szkół na obszarach wiejskich	16
2.10	Projekt „ProLog” – nowy, pilotażowy projekt Fundacji	17
2.11	Program „Fundusz Doraźnej Pomocy”	19
3.	FORUM INICJATYW ROZWOJOWYCH (FIR).....	19
3.1.	Konferencje, seminaria	20
3.2.	Raporty, analizy, opracowania itp.	22
4.	DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ W GRODNIE.....	23
5.	„PORĘCZENIA KREDYTOWE” Sp. z o.o.	29
6.	UCHWAŁY ZARZĄDU FUNDACJI	31
IV.	WPLYWY, ROZCHODY, STAN ŚRODKÓW FUNDACJI	31
V.	ZATRUDNIENIE, WYNAGRODZENIE, HONORARIA	35
VI.	POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW FUNDACJI	36
VII.	KONTROLE W FUNDACJI	36
VIII.	SPRAWY PODATKOWE (ROZLICZENIA Z BUDŻETEM)	36
	<i>Spis załączników:</i>	38

I. WSTĘP - PODSTAWOWE DANE O FUNDACJI

Fundacja „Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – *Counterpart Fund*” (EFRWP), z siedzibą w Warszawie, została zarejestrowana w dniu 4 stycznia 1990 w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Rejestrze Fundacji (Nr 291), uzyskując z tą datą osobowość prawną. Fundacja posiada identyfikator Regon: **002162847**. W dniu 25 listopada 2003 r. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem **0000017557**. Siedzibą Fundacji jest Warszawa.

Aktualny adres Fundacji, który jest jednocześnie jej adresem do korespondencji, to:

ul. Miedziana 3 A,
00-814 Warszawa;

poczta elektroniczna Fundacji: efrwp@efrwp.com.pl;

strona internetowa Fundacji: www.efrwp.pl

(swoją własną stroną internetową posiada również Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie jako jednostka organizacyjna Fundacji - patrz pkt 4 sprawozdania: <https://www.centrum-grodno.pl/>, jak również szereg programów edukacyjnych, realizowanych przez Fundację).

Według wpisu Fundacji w rejestrze sądowym, skład Zarządu Fundacji na dzień 31.12.2021 r. był następujący:

Krzysztof Podhajski	- Prezes Zarządu,
Ewa Balázs -Roberts	- Członek Zarządu,
Paweł Wojcieszak	- Członek Zarządu.

Fundacja EFRWP została utworzona z inicjatywy i w oparciu o środki finansowe ówczesnej EWG, do gospodarowania – początkowo we współdziałaniu z przedstawicielami Komisji Wspólnot Europejskich – swoimi założycielskimi środkami, pochodzącymi ze sprzedaży na rynku polskim artykułów rolnych, przekazanych nieodpłatnie w ramach pomocy żywnościowej Wspólnoty w latach 1989-90. Podstawą tego współdziałania był uzgodniony dwustronnie i zarejestrowany w Sądzie Rejestrowym Statut Fundacji oraz umowa z dnia 11 października 1990 r., zawarta pomiędzy Komisją Wspólnot Europejskich i Rządem RP. W umowie międzyrządowej z dn. 22 listopada 1997 r. obydwie strony zagwarantowały m.in., że Fundacja utrzyma swój dotychczasowy status prawny jako organizacji pozarządowej (NGO), jak również swój charakter i cele statutowe.

Zgodnie ze statutem Fundacji, Kapituła Fundacji prowadzi nadzór nad gospodarką finansową Fundacji, mając na względzie przede wszystkim bezpieczeństwo jej aktywów finansowych oraz efektywną realizację celów statutowych Fundacji. W 2021 r. Kapituła m.in. podejmowała uchwały w sprawie: zatwierdzenia rocznego planu rzeczowo-finansowego Fundacji oraz przyjęcia rocznego sprawozdania Zarządu z działalności Fundacji za rok 2020.

Ministrem właściwym ze względu na cele fundacji, o którym mowa w Ustawie z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (tj. z dnia 18 listopada 2020 r. - Dz.U. z 2020 r. poz. 2167 z późn. zm.), jest – zgodnie ze statutem Fundacji – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Organy Fundacji wspomaga – powołana w 2013 r. na mocy uchwały Zarządu Fundacji – Rada Programowa Fundacji (*think tank*). Na koniec 2021 r. w skład Rady Programowej wchodziło:

- prof. dr hab. Jerzy Buzek - Przewodniczący Rady Programowej,
oraz członkowie:
- prof. dr hab. Marek Belka,
- prof. dr hab. Zbigniew Ćwiąkalski,
- prof. dr hab. Katarzyna Duczkowska-Małysz,
- dr hab. Aleksander Hall,
- dr Stanisław Kluza,
- prof. dr hab. Marek Kłodziński,
- Ireneusz Niewiarowski,

- prof. dr hab. Witold Orłowski,
- prof. dr hab. Walenty Poczta,
- Teresa Kamińska,
- Jerzy Indra.

Do zadań Rady Programowej należy m.in. opiniowanie planów działalności Fundacji pod względem merytorycznym, inicjowanie i opiniowanie propozycji nowych kierunków i obszarów działalności Fundacji, w tym zwłaszcza w zakresie projektów i tematów podejmowanych w ramach Forum Inicjatyw Rozwojowych (patrz pkt 3 *sprawozdania*), nowych projektów, programów i metod działania, a także modyfikacji i dostosowań w zakresie realizowanych przez Fundację celów, projektów i programów statutowych.

II. OKREŚLENIE CELÓW STATUTOWYCH FUNDACJI

W ciągu ponad trzech dekad działalności Fundacji jej cele statutowe ulegały modyfikacji wraz ze zmieniającymi się potrzebami rozwojowymi terenów wiejskich.

W 2021 r. statutowe cele Fundacji nie uległy zmianie.

Statutowym celem działania Fundacji jest według stanu na koniec 2021 r. rozwój społeczno-gospodarczy lokalnych społeczności na terenach wiejskich poprzez rozwój infrastruktury technicznej, ekonomicznej i społecznej na tych obszarach. W szczególności do celów Fundacji należy działanie na rzecz (§ 5 ust. 1 statutu):

- 1) rozwoju szeroko rozumianej pozarolniczej małej i średniej przedsiębiorczości na terenach wiejskich,
- 2) szeroko rozumianej działalności oświatowej na terenach wiejskich, polegającej także na: budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu przedszkoli i szkół, z wyłączeniem szkół wyższych, upowszechnianiu i pogłębianiu wiedzy o zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej, w tym części dotyczącej terenów wiejskich i rolnictwa, edukacji ekonomicznej, językowej, muzycznej, edukacji ekologicznej i propagowaniu ochrony przyrody na terenach wiejskich, w tym w szczególności na terenach objętych programem Natura 2000, także poprzez udostępnianie będącej w posiadaniu Fundacji infrastruktury edukacyjnej i technicznej (np. sal wykładowych, pracowni tematycznych, studia nagrań i innych łącznie z dostępnymi miejscami noclegowymi), propagowaniu nowoczesnych rozwiązań, koncepcji i projektów dotyczących wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich,
- 3) rozwoju systemu usług finansowych na terenach wiejskich, w tym w szczególności oferowanych przez banki spółdzielcze, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, fundusze poręczeniowe, towarzystwa funduszy inwestycyjnych itp.,
- 4) budowy, rozbudowy, przebudowy, modernizacji i remontu dróg publicznych, gminnych i powiatowych,
- 5) zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenach wiejskich, polegające na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu stacji wodociągowych (ujęcie, magazynowanie, uzdatnianie wody) oraz sieci wodociągowych wraz z przyłączami,
- 6) ochrony środowiska na terenach wiejskich, w tym m.in. w zakresie ochrony powierzchni ziemi poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie składowisk odpadów stałych wraz z ich segregacją i recyklingiem oraz ochrony wód poprzez budowę, rozbudowę, przebudowę, modernizację, remont i wyposażenie urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych na terenach wiejskich,
- 7) ochrony zdrowia na terenach wiejskich w szerokim zakresie, w tym zwłaszcza polegającej na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu lokalnych zakładów opieki zdrowotnej, promocji zdrowego trybu życia i aktywności ruchowej,

- 8) ochrony zdrowia i dobrostanu zwierząt na terenach wiejskich, polegającej zwłaszcza na budowie, rozbudowie, przebudowie, modernizacji, remoncie i wyposażeniu inwestycyjnym lokalnych zakładów leczniczych dla zwierząt w celu świadczenia usług z zakresu medycyny weterynaryjnej,
- 9) rozwoju społeczeństwa informacyjnego na terenach wiejskich,
- 10) rozwoju i produkcji energii ze źródeł odnawialnych, w tym także wspieranie wytwarzania biokomponentów wykorzystywanych do produkcji paliw płynnych,
- 11) rozwoju kultury, niwelowania różnic w dostępie społeczności wiejskiej do kultury, oraz zachowania i wykorzystania lokalnego potencjału rozwojowego terenów wiejskich w postaci dziedzictwa kulturowego i historycznego, walorów kulturowych, przyrodniczych i turystycznych terenów wiejskich, w tym także w zakresie tradycyjnych produktów żywnościowych i potraw regionalnych,
- 11a) dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży w szczególności z terenów wiejskich,
- 11b) upowszechniania i wspierania sportu i kultury fizycznej, zwłaszcza wśród młodzieży z terenów wiejskich,
- 11c) dobroczynności i pomocy społecznej, zwłaszcza w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych i pozostających bez pracy na terenach wiejskich,
- 12) wspierania procesów integracyjnych w ramach Unii Europejskiej i europejskiej polityki sąsiedztwa, w tym m.in. poprzez lokalne projekty współpracy transgranicznej,
- 13) współpracy z partnerami z innych krajów w zakresie wszechstronnego rozwoju terenów wiejskich.

Cele Fundacji realizowane są w szczególności poprzez (§ 5 ust. 2 statutu):

- 1) podejmowanie operacji finansowania lub współfinansowania zadań, w tym wybranych w drodze konkursu, o których mowa w ust. 1, w formie kredytów, pożyczek lub subwencji,
- 2) realizację programów zleconych lub powierzonych przez instytucje i organizacje rządowe i pozarządowe, krajowe i zagraniczne,
- 3) aktywny udział finansowy w procesach prywatyzacji, tworzenia spółek oraz innych społeczno-gospodarczych związków celowych,
- 4) finansowanie lub współfinansowanie działań informacyjnych i promocyjnych - w tym także w środkach masowego przekazu, na konferencjach i seminariach – dotyczących rozwoju terenów wiejskich, integracji z Unią Europejską oraz działalności Fundacji,
- 5) organizowanie i finansowanie różnych form szkolenia i popularyzacji wiedzy teoretycznej i praktycznej oraz osiągnięć (warsztatów edukacyjnych i artystycznych, szkoleń, wykładów i prelekcji, wystaw, pokazów, koncertów, seminariów, konkursów itp.) służących realizacji celów statutowych Fundacji,
- 6) opracowywanie lub zlecenie opracowywania analiz, raportów i innych materiałów, dotyczących wszelkich aspektów rozwoju obszarów wiejskich,
- 7) finansowanie nagród i stypendiów oraz wyjazdów dzieci i młodzieży, w tym na kolonie i obozy,
- 8) świadczenie bezpośredniej i pośredniej pomocy finansowej, rzeczowej, organizacyjnej, naukowej, oświatowej, wychowawczej, kulturalnej i merytorycznej na rzecz przedmiotów działających na terenach wiejskich (osób prawnych i jednostek nie posiadających osobowości prawnej) prowadzących lub organizujących działalność w zakresie społecznej i zawodowej reintegracji oraz prowadzących działalność społeczną i oświatowo-kulturalną na rzecz swoich członków oraz środowiska lokalnego.

Fundacja może również wspierać działalność inwestycyjną i szkoleniową w dziedzinach niezwiązanych bezpośrednio z rozwojem terenów wiejskich i rolnictwa.

III. ZASADY, FORMY I ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ

Fundacja prowadzi wyłącznie działalność statutową na rzecz rozwoju wsi i terenów wiejskich. Gospodarowanie środkami Fundacji odbywa się na podstawie planu rzeczowo-finansowego, sporządzanego co roku przez Zarząd Fundacji na okres jednego roku kalendarzowego i zatwierdzanego przez Kapitułę Fundacji.

W 2021 r. Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej. W swojej działalności nie kierowała się zyskiem (*non-profit organization*), co do zasady przeznaczając bieżące wpływy na finansowanie działalności statutowej. Nie wykonywała też żadnych odpłatnych i dochodowych świadczeń w ramach celów statutowych, ani też działalności zleconej przez podmioty państwowe, samorządowe, ani prywatne, innej niż dofinansowania niektórych programów i projektów, realizowane przez Fundację na podstawie umów z instytucjami finansującymi, o których wspomniano w dalszej części niniejszego sprawozdania.

Po wprowadzeniu w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego (COVID-19) do końca czerwca 2021 r. praca w Fundacji odbywała się w trybie hybrydowym, łączącym dyżury w biurze Fundacji oraz pracę zdalną z miejsca zamieszkania pracowników.

Mimo tych utrudnień Fundacja realizowała swoją działalność w 2021 r. w maksymalnie możliwym zakresie rzeczowo-finansowym, w zróżnicowanych formach, tj. m.in.:

- a) program pożyczek ze środków Fundacji: dla gmin na przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach wiejskich (Samorządowy Program Pożyczkowy – patrz pkt 1.1 sprawozdania);
- b) programy/projekty edukacyjne dla młodzieży i osób dorosłych z obszarów wiejskich, finansowane zarówno ze środków Fundacji, jak i z pozyskanych środków dofinansowania zewnętrznego (patrz pkt 2.1 – 2.9 sprawozdania);
- c) program ograniczonych dotacji na istotne społecznie przedsięwzięcia na terenach wiejskich, realizowane przez różne podmioty/organizacje (Fundusz Doraźnej Pomocy – patrz pkt 2.10 sprawozdania);
- d) Forum Inicjatyw Rozwojowych, w ramach którego realizowane są przedsięwzięcia w zakresie szeroko rozumianej działalności oświatowej, upowszechniania i pogłębiania wiedzy o zasadach funkcjonowania Unii Europejskiej itp., w tym konferencje i seminaria. Opracowywane są także publikacje, analizy itp., w tym m.in. przy udziale członków Rady Programowej Funduszu, na aktualne tematy istotne dla rozwoju terenów wiejskich (patrz pkt 3 sprawozdania);
- e) Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie zlokalizowane na terenie Wolińskiego Parku Narodowego (WPN). W zmodernizowanym przez Fundację budynku, dysponującym m.in. dobrze wyposażonymi pracownikami przyrodniczymi realizowana jest szeroka działalność edukacyjna dla młodzieży wiejskiej, w tym także przy współpracy z WPN oraz z partnerami z Węgier, jak również występy i koncerty dla mieszkańców terenów wiejskich (patrz pkt 4 sprawozdania).

Wspomniane programy realizowane są na podstawie zasad i regulaminów ustalających kryteria, uwarunkowania i procedury ich realizacji, w tym także grupy ich odbiorców/beneficjentów. Regulaminy i/lub zasady ubiegania się oraz realizacji poszczególnych programów Fundacji są ogólnie dostępne w Fundacji oraz na stronie internetowej Fundacji <http://www.efrwp.pl>.

Programy i projekty są realizowane zarówno bezpośrednio przez Fundację, jak program pożyczkowy (a) i dotacyjny (c), oraz we współpracy z innymi podmiotami, jak programy edukacyjne (b), które reprezentują zwykle podejście projektowe, i składają się z szeregu specyficznych działań różnych podmiotów, koordynowanych przez Fundację.

W wyniku pozytywnego rozpatrzenia wniosków Fundacji, składanych w konkursach w ramach programów operacyjnych i innych, szereg z programów i projektów edukacyjnych uzyskiwało dofinansowanie z różnych instytucji finansujących, w tym: Centrum Projektów Polska Cyfrowa (CPPC), Min. Finansów, Centrum Doradztwa Rolniczego (KSOW) i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego. W 2021 r. do Fundacji wpłynęło z tego tytułu łącznie **1.045.051,05 zł**. Kwoty dofinansowania i ich źródła zostały wyszczególnione w opisach programów w rozdz. III ust. 2 oraz zbiorczo w rozdz. IV niniejszego sprawozdania.

W 2021 r. trwała również realizacja celów statutowych przez fundusz poręczeniowy „Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. (patrz pkt 5 sprawozdania), utworzony przez Fundację w 2005 roku w celu dywersyfikacji realizowanych przez Fundację form wspierania przedsięwzięć na terenach wiejskich (patrz pkt 5 sprawozdania).

1. POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW FUNDACJI

1.1 „Samorządowy Program Pożyczkowy” (SPP)

Samorządowy Program Pożyczkowy (SPP) jest realizowany od 2011 r., a jego celem jest udzielanie preferencyjnych pożyczek jednostkom samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego (JST) na finansowanie przedsięwzięć infrastrukturalnych na terenach wsi i miast do 20 tys. mieszkańców, w zakresie:

- oświaty wiejskiej,
- zbiorowego zaopatrzenia wsi w wodę,
- zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- budowy dróg wiejskich,
- zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem lokalnych, odnawialnych źródeł energii.

Pożyczki mogą być udzielane na okres do **5 lat**, włączając w to okres karencji w spłacie kwoty pożyczki nie dłuższy niż **12** miesięcy, do wysokości **100%** wartości zadania inwestycyjnego brutto, jednakże maksymalna jednostkowa kwota pożyczki nie może przekroczyć 1.500.000 zł. Jednocześnie łączna kwota zadłużenia kredytobiorcy wobec Fundacji nie może przekroczyć 2.000.000 zł

Oprocentowanie pożyczek jest zmienne i wynosi:

- równowartość **1,00** wskaźnika WIBOR 3M w stosunku rocznym, obliczana w danym okresie czasu od kwoty wykorzystanej pożyczki, jednak nie mniej niż 2,5% p.a.,
- równowartość **0,95** wskaźnika WIBOR 3M w stosunku rocznym od pożyczki przyznanej na priorytetowe przedsięwzięcia infrastrukturalne, które zgodnie z regulaminem może określić Fundacja ogłaszając nabór wniosków w konkursie o udzielenie pożyczek (w 2021 r. Fundacja nie korzystała z możliwości określenia przedsięwzięć priorytetowych).

Pożyczki w ramach SPP udzielane są w trybie konkursu wniosków, ogłaszanego kilka razy w roku. Wnioski są składane drogą elektroniczną za pośrednictwem aplikacji internetowej, dostępnej dla wnioskodawców w okresie składania wniosków na stronie internetowej Fundacji.

W 2021 roku Fundacja udzieliła **9** nowych pożyczek na łączną kwotę **4.106.140,21 zł**. Wyплаты transz pożyczkowych w 2021 r. wyniosły łącznie 4.187.881,19 zł.

Od uruchomienia tego programu narastająco na dzień 31.12.2021 r. Fundacja udzieliła 299 pożyczek na łączną kwotę 170.947.238,45 zł.

2. PROGRAMY I PROJEKTY EDUKACYJNE ORAZ DOTACJE

Programy i projekty edukacyjne oraz prospołeczne, finansowane lub współfinansowane przez Fundację, to dominujący obszar działalności Fundacji w 2021 roku. Realizowane są od początku działalności Fundacji i pełnią bardzo ważną rolę w zakresie stymulowania rozwoju kapitału społecznego na terenach wiejskich, szerzenia wiedzy i edukacji oraz wyrównywania szans edukacyjnych.

W 2021 roku Fundacja realizowała 11 programów i projektów o charakterze subwencyjnym, głównie edukacyjnych oraz prospołecznych, w większości zapoczątkowanych w latach wcześniejszych, przeznaczonych dla młodzieży wiejskiej oraz dorosłych mieszkańców wsi:

- Program nauki języka angielskiego w szkołach wiejskich – „YOUNGSTER (patrz pkt 2.1 sprawozdania),
- Projekt edukacji ekonomicznej „Ferie z Ekonomią” (patrz pkt 2.2 sprawozdania),
- Projekt edukacji przyrodniczej „Blżej Przyrody” (patrz pkt 2.3 sprawozdania),
- „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich” - kontynuacja działań Fundacji adresowanych do KGW (patrz pkt 2.4 sprawozdania),
- Projekt „Kluby Przyjaciół Parków Narodowych” (patrz pkt 2.5 sprawozdania),
- „ProgramujeMy - kielecki” (patrz pkt 2.6 sprawozdania),
- „ProgramujeMy - tarnowski” (patrz pkt 2.7 sprawozdania),
- Projekt „Gmina na Czasie” (patrz pkt 2.8 sprawozdania),
- Projekt „Zaprogramuj się na przyszłość – nowy, pilotażowy projekt Fundacji (patrz pkt 2.9 sprawozdania),
- Projekt Prolog – nowy, pilotażowy projekt Fundacji (patrz pkt 2.10 sprawozdania),
- „Fundusz Doraźnej Pomocy” - program finansowania przedsięwzięć doraźnych i pilnych, zwłaszcza wynikających z klęsk żywiołowych i innych nagłych wypadków (patrz pkt 2.11 sprawozdania),

W 2021 r. Fundacja wydatkowała na realizację projektów i programów edukacyjnych oraz prospołecznych (łącznie z FIR i działalnością CWM Grodno) kwotę **2.361.860,97 zł**.

2.1 Program nauki języka angielskiego w szkołach wiejskich – „YOUNGSTER”

Program „Youngster” realizowany przez Fundację nieprzerwalnie od 2007 roku, ma na celu wyrównywanie szans edukacyjnych młodzieży z terenów wiejskich poprzez naukę języka angielskiego. Do końca roku szkolnego 2016/2017 r. program był adresowany do uczniów klas trzecich gimnazjów. Począwszy od roku szkolnego 2018/19, w związku z likwidacją gimnazjów, program „Youngster” jest kierowany do uczniów klas VIII szkół podstawowych.

Program polega na realizacji w trakcie roku szkolnego dodatkowych, uzupełniających zajęć z języka angielskiego w wymiarze 90 godzin lekcyjnych. W formule programu przyjęto następujące założenia:

- zajęcia są prowadzone w formule zajęć pozalekcyjnych w małych, maksymalnie 15 osobowych grupach,
- uczniowie do grup są dobierani pod kątem zbliżonych umiejętności językowych,
- zajęcia są wyłącznie dla uczniów chętnych, a w ich trakcie nie ma ocen, prac domowych, kartkówki, itp.,
- uczniowie nieodpłatnie otrzymują podręczniki dostosowane do ich poziomu oraz mają możliwość sprawdzenia swoich umiejętności językowych przy wykorzystaniu platformy e-learningowej, są nagradzani za przyrost umiejętności językowych, a nie wynik końcowy,
- nauczyciele – angliści prowadzący zajęcia z uczniami są objęci specjalistycznym wsparciem metodycznym i merytorycznym,

- program jest realizowany w ścisłej współpracy z gminą, która zobowiązuje się do zapewnienia pomieszczeń do prowadzenia zajęć, zorganizowania dowozu uczniów przed i po zajęciach oraz współfinansowania kosztów wynagrodzenia nauczyciela.

W ramach programu Fundacja finansuje zakup podręczników dla uczniów i nauczycieli, a także wyposażenie biblioteki szkolnej, koszty utrzymania platformy e-learningowej, koszty szkolenia dla nauczycieli, nagrody dla najlepszych uczniów oraz współfinansuje wynagrodzenie nauczycieli.

W 2021 r. działania Fundacji skupiały się na dokończeniu XIV edycji programu, realizowanej w roku szkolnym 2020/21 oraz uruchomieniu kolejnej, XV jego edycji, obejmującej rok szkolny 2021/22.

W czerwcu 2021 roku została zakończona XIV edycja programu, w której wzięło udział **437** uczniów z **31** wiejskich szkół podstawowych, a zajęcia z uczniami prowadziło **34** nauczycieli. Ze względu na panującą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 nie odbył się obóz językowy w Londynie, który zwykle planowany był na sierpień. W związku z tym pięciu najlepszych uczniów spośród uczestniczących w XIV edycji programu „Youngster” – w ramach stypendium naukowo-edukacyjnego otrzymało 2.500 zł z przeznaczeniem na wybrane cele edukacyjne i/lub naukowe.

W drugiej połowie 2021 r. odbyła się rekrutacja gmin i szkół w tych gminach do kolejnej, XV edycji programu „Youngster”, adresowanego – po raz czwarty – do uczniów klas ósmych szkół podstawowych.

W wyniku rekrutacji do zajęć w ramach programu „Youngster” w roku szkolnym 2021/22 przystąpiło **526** uczniów z **32** szkół podstawowych /gmin. Z gminami zostały zawarte umowy o współpracy na realizację programu „Youngster”. Szkolenie dla **38** nauczycieli uczestniczących w tej edycji programu odbyło się w dniach 10-11 września 2021 r. – zdalnie za pośrednictwem platformy wideokonferencyjnej.

Na przełomie września i października 2021 r. uczniowie przystąpili do testu plasującego (*Placement test*), który był podstawą do podziału uczniów na grupy zaawansowania oraz doboru podręczników dostarczanych przez Wydawnictwo Macmillan. Do każdej szkoły dostarczono pakiety podręczników. Zgodnie z zapisami w umowie o współpracy przekazano gminom dofinansowanie do wynagrodzeń dla nauczycieli.

W 2021 roku na realizację programu „Youngster” Fundacja wydatkowała łącznie kwotę **184.830,85 zł**.

Od zapoczątkowania programu w 2007 r. do końca 2021 r. w ramach Programu „Youngster” dodatkową nauką języka angielskiego objęto blisko **32.000** uczniów klas trzecich z gimnazjów oraz – od 2018 r. - klas ósmych szkół podstawowych z terenów wiejskich.

2.2 Projekt „Ferie z Ekonomią”

Projekt „Ferie z ekonomią” skierowany jest do uczniów klas 7-8 szkół podstawowych z terenów wiejskich (gmin wiejskich i terenów wiejskich gmin miejsko-wiejskich) oraz do nauczycieli, w szczególności przedmiotu Wiedza o Społeczeństwie. Projekt jest kontynuacją realizowanego w latach 2011-2016 projektu edukacji ekonomicznej „Na własne konto”, który adresowany był do uczniów z gimnazjów wiejskich. We wrześniu 2021 roku rozpoczęto realizację czwartej edycji projektu „Ferie z ekonomią”.

W ramach projektu uczniowie mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy z podstaw przedsiębiorczości, bankowości (w tym produktów bankowych), sposobów planowania i zarządzania budżetem domowym, a także poznania zadań Narodowego Banku Polskiego i roli pieniądza. Zajęcia rozpoczynają się w ferie zimowe, gdzie uczniowie m.in. poprzez gry i zabawy poznają pojęcia i narzędzia ekonomiczne. W drugim semestrze uczniowie wykorzystują zdobytą wiedzę w praktyce, przygotowując pracę projektową – model biznesowy przedsiębiorstwa, które może funkcjonować w lokalnej społeczności.

Ważnym elementem projektu jest również wsparcie nauczyciela. Dzięki kompleksowemu szkoleniu nauczyciele mają możliwość podniesienia swoich kompetencji w zakresie nowych form nauczania i pracy z uczniami. W projekcie uczestniczą również studenci kierunków ekonomicznych lub pokrewnych, którzy wspólnie z nauczycielami prowadzą zajęcia pozalekcyjne w oparciu o przygotowane materiały dydaktyczne – scenariusze zajęć. Materiały dydaktyczne opracowane na potrzeby projektu obejmują najważniejsze zagadnienia przydatne w codziennym życiu młodych ludzi i składają się z 4 modułów tematycznych: „Moja przedsiębiorczość”, „Moje finanse”, „Moja firma”, „Mój projekt biznesowy”.

Projekt „Ferie z ekonomią” jest realizowany w okresie roku szkolnego i składa się z następujących części składowych:

- rekrutacja do projektu szkół i studentów współprowadzących zajęcia (wrzesień-listopad),
- szkolenie z założeń projektu oraz narzędzi i metod pracy z uczniami dla prowadzących - nauczycieli i studentów (styczeń),
- I etap - zajęcia dydaktyczne w szkołach (5 dni, łącznie 30 godz. lekcyjnych) podczas ferii zimowych (styczeń-luty), wspomagane przez studentów kierunku ekonomicznego lub pokrewnego,
- II etap - przygotowanie pracy projektowej – modelu biznesowego własnej firmy, która może funkcjonować w lokalnej społeczności (dwa miesiące od zakończenia ferii) - podlegającej następnie ocenie konkursowej,
- warsztaty ekonomiczne dla laureatów konkursu projektowego: uczniów – autorów 5 najlepszych prac projektowych (czerwiec).

Uatrakcyjnieniem projektu są konkursy i atrakcyjne nagrody, w tym m.in.: konkurs projektowy na model biznesowy, konkurs wiedzy ekonomiczno-finansowej, konkurs indywidualny dla najbardziej aktywnych uczniów.

W 2021 roku Fundacja rozpoczęła realizację IV edycji projektu „Ferie z ekonomią”. Dokonano aktualizacji scenariuszy zajęć oraz opracowano nowy moduł tematyczny pn. „Mój projekt biznesowy”. Po opracowaniu redakcyjnym i graficznym scenariusze zajęć zostały wydane w formie drukowanej. W okresie wrzesień-listopad 2021 została przygotowana i przeprowadzona rekrutacja szkół i studentów współprowadzących do projektu. Do projektu przyjęto **65** szkół podstawowych z obszarów wiejskich oraz **45** studentów kierunków ekonomicznych lub pokrewnych. Z gminami, z których szkoły zakwalifikowały się do projektu, podpisano stosowne umowy o współpracy przy realizacji projektu. Przygotowano umowy ze studentami. Rozpoczęto przygotowania do szkolenia stacjonarnego dla nauczycieli i studentów, w tym przygotowano pakiety szkoleniowe.

Umowa z Narodowym Bankiem Polskim na realizację IV edycji projektu „Ferie z ekonomią” została podpisana w październiku 2020 roku. Z uwagi na przedłużające się restrykcje spowodowane pandemią koronawirusa, realizacja IV edycji projektu została przesunięta na 2021 rok. Wspomniana umowa przewiduje dofinansowanie projektu w kwocie 295.000 zł (stanowiące 48,91% całkowitej wartości projektu).

W 2021 r. na sfinansowanie działań w ramach IV edycji Projektu „Ferie z ekonomią” Fundacja wydatkowała łącznie kwotę **135.005,72 zł**.

2.3 Projekt edukacyjny „Blżej Przyrody”

W 2017 roku Fundacja zainicjowała trzyletni projekt edukacyjny „Blżej Przyrody” – wsparcie edukacji wczesnoszkolnej w gminach okołoparkowych Wolińskiego Parku Narodowego, który stanowi kontynuację i rozwinięcie edukacji przyrodniczej, realizowanej z wykorzystaniem Centrum Współpracy

Międzynarodowej w Grodnie, w tym także działań służących budowie pozytywnego wizerunku Wolińskiego Parku Narodowego wśród społeczności lokalnej.

Merytoryczna realizacja projektu została zakończona w dn. 31.12.2020 rok. W styczniu 2021 roku został złożony końcowy wniosek o płatność (wniosek o płatność nr 14). Wszystkie poprzednie wnioski o płatność zostały zweryfikowane pozytywnie i dofinansowanie zostało wypłacone.

W październiku 2021 została przeprowadzona kontrola ex-post postępowania o udzielenie zamówienia na opracowanie scenariuszy zajęć. Kontrola przebiegła pozytywnie, nie zgłoszono żadnych uwag.

W 2021 r. wpłynęły do Fundacji środki w kwocie **37.930,99 zł** w ramach uzyskanego przez projekt dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014 – 2020, PRIORYTET: II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, DZIAŁANIE: 2.4 Ochrona przyrody i edukacja ekologiczna.

2.4 Projekt „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich II” (kontynuacja działań Fundacji adresowanych do KGW)

Fundacja w partnerstwie z Polską Izbą Produktu Regionalnego i Lokalnego w 2019 r. rozpoczęła realizację projektu pt. „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich”, adresowanego do członków Kół Gospodyń Wiejskich z 7 województw oraz uczniów i nauczycieli ze szkół ponadpodstawowych, kształcących w kierunkach gastronomicznych. Jego celem było wsparcie merytoryczne podmiotów uczestniczących w rozwoju obszarów wiejskich, ułatwienie wymiany wiedzy pomiędzy tymi podmiotami oraz rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz rozwoju, a przede wszystkim podniesienie wiedzy i świadomości wśród uczestników projektu nt.:

- istoty krótkich łańcuchów dostaw;
- krajowych i unijnych systemów jakości żywności;
- lokalnych, regionalnych, tradycyjnych zasobów i produktów spożywczych; a także:
- zachęcenie do uczestniczenia w krajowym i międzynarodowym systemie ochrony produktów regionalnych i tradycyjnych;
- zapoznanie uczestników operacji z możliwościami sprzedaży produktów własnych;
- pokazanie możliwości tworzenia partnerstw z innymi organizacjami z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego służących rozwojowi obszarów wiejskich, w tym również poprzez wskazywanie możliwych źródeł finansowania prowadzonej działalności i jej umiejętnego promowania.

W latach 2020-2021 roku Fundacja kontynuowała te działania realizując projekt pt. „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich II”, obejmujący swoimi działaniami pozostałe 9 województw, które dotychczas nie zostały objęte szkoleniami.

Grupą docelową projektu byli:

- członkowie Kół Gospodyń Wiejskich, działających na terenie 9 województw Polski (podlaskiego, lubelskiego, podkarpackiego, śląskiego, łódzkiego, dolnośląskiego, zachodniopomorskiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego), w których w 2019 roku projekt nie był realizowany;
- uczniowie i nauczyciele ze szkół podstawowych i gastronomicznych z ww. województw.

W ramach projektu zrealizowane zostały następujące działania:

- przygotowano i wydrukowano uaktualnioną i uzupełnioną wersję poradnika dla KGW. Poradnik został rozesłany do uczestników szkoleń razem z pozostałymi materiałami konferencyjnymi, a jego wersja elektroniczna została zamieszczona na stronie internetowej Partnera KSOW oraz stronie www.produkty-tradycyjne.pl.

- w okresie maj-czerwiec 2021 r. zorganizowano 9 jednodniowych szkoleń w formule online dla przedstawicieli kół gospodyń wiejskich, w których udział wzięło łącznie 512 uczestników z 9 województw Polski,
- w sierpniu 2021 roku przygotowano i nakręcono 9 filmów warsztatowych z udziałem przedstawicieli KGW, które zostały wykorzystane podczas warsztatów dla uczniów. Filmy te miały na celu upowszechnienie wiedzy na temat produktów lokalnych i tradycyjnych oraz wskazanie korzyści, jakie niesie za sobą wykorzystanie tego bogactwa wsi.
- w październiku 2021 przeprowadzono 18 zdalnych warsztatów kulinarnych dla młodzieży i nauczycieli (łącznie udział wzięło 1900 uczniów i nauczycieli) ze szkół podstawowych i kształcących w kierunkach gastronomicznych, podczas których uczestnicy mieli możliwość poznać swoje lokalne dziedzictwo kulinarne.

W ramach operacji opublikowano w prasie lokalnej i branżowej 10 artykułów dot. tematyki kół gospodyń wiejskich, będących równocześnie podsumowaniem działań, prowadzonych w ramach operacji.

Efekty powyższych operacji są następujące;

- wydano uaktualniony i uzupełniony poradnik dla Kół Gospodyń Wiejskich dzięki któremu nastąpiło usystematyzowanie, utrwalenie oraz uzupełnienie i poszerzenie wiedzy, która była przekazywana członkom kół gospodyń wiejskich w trakcie każdego szkolenia,
- transfer wiedzy wśród 512 uczestników szkoleń z 9 województw Polski, które ze względu na pandemię COVID odbyły się w formie zdalnych jednodniowych szkoleń. Podczas szkoleń omówione zostały unijne i krajowe systemy jakości żywności, uczestnicy dowiedzieli się nt. swoich lokalnych, regionalnych i tradycyjnych produktów (jak wyszukiwać i identyfikować produkty), o funkcjonowaniu krótkich łańcuchów dostaw oraz wymienili się swoimi doświadczeniami w zakresie przygotowania lokalnych produktów i potraw, dowiedzieli się o możliwościach sprzedaży swoich lokalnych zasobów w ramach RHD i innych form dystrybucji oraz możliwościach zbycia produktów z gospodarstwa takich jak sprzedaż i dostawy bezpośrednie, działalność MOL (transfer wiedzy). Poruszona została również tematyka żywienia funkcjonalnego i wykorzystania w nim lokalnych zasobów kulinarnych oraz możliwości finansowania KGW;
- transfer wiedzy z zakresu dziedzictwa kulinarnego wśród młodzieży i nauczycieli (łącznie 1900 osób) ze szkół podstawowych i kształcących w kierunkach gastronomicznych. Podczas warsztatów kulinarnych online zaprezentowane zostały nagrania, na których członkowie kół gospodyń wiejskich przedstawili wykonanie dwóch dań tradycyjnych dla swojego koła i regionu. Po prezentacji był czas na zadawanie pytań i rozmowę. Warsztaty trwały jedną godzinę lekcyjną (45 min.).
- szeroka promocja operacji i poszczególnych działań, jak również promocji życia na wsi oraz jej bogactwa poprzez publikację artykułów prasowych i działania w internecie. Artykuły były także zachętą dla potencjalnych członków kół do wstąpienia do organizacji i dzielenia się swoim doświadczeniem, wspierając tym samym rozwój obszarów wiejskich.

Łączna wartość nakładów poniesionych przez Fundację na realizację projektu w 2021 roku wyniosła **120.208,35 zł.** z czego **112.703,50 zł** zostało zrefundowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” (KSOW), Planu działania KSOW na lata 2014-2020, Plan operacyjny na lata 2020-2021. Łączna kwota dofinansowania programu zaksięgowana w Fundacji w 2021 r. wyniosła **170.562,32 zł**

2.5 Kluby Przyjaciół Parków Narodowych (współpraca polsko-węgierska)

Fundacja zainicjowała swoją działalność w zakresie współpracy polsko – węgierskiej w 2014 roku projektem edukacyjnym, którego celem było przybliżenie uczniom węgierskim najnowszej historii Polski, a licealistom z Polski - najnowszej historii Węgier. Projekt ten był realizowany w latach 2014 – 2016. Na początku 2017 roku Fundacja opracowała założenia kompleksowego projektu o roboczej nazwie: „Klub Przyjaciół Parku Narodowego”, którego celem jest poszerzenie wiedzy przyrodniczej oraz szerokie angażowanie młodzieży z terenów wokół Parku w działania na rzecz Parku,

a w konsekwencji poprawa wizerunku WPN wśród społeczności lokalnej. Projekt realizowany jest przy wykorzystaniu Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie.

Mając na uwadze dotychczasowe doświadczenia z realizacji projektów edukacyjnych ze stroną węgierską jak również wcześniejsze kontakty Dyrekcji Wolińskiego Parku Narodowego, do współpracy zaproszono Park Narodowy Puszczy Węgierskiej (Hortobágyi Nemzeti Park). W marcu 2017 roku pomiędzy Fundacją a każdym z parków zostały podpisane stosowne listy intencyjne, w których strony zadeklarowały wolę wzajemnej współpracy. W ramach tej współpracy odbyły się m.in. wizyty studyjne w każdym z parków narodowych (jesień 2017 r.) oraz przygotowano szczegółowe założenia wspólnego projektu edukacyjnego (czerwiec 2018), w tym w szczególności konkursu, który byłby realizowany w gminach okołoparkowych w każdym z krajów.

We wrześniu 2018 roku zostało podpisane trójstronne porozumienie o współpracy pomiędzy Fundacją oraz Wolińskim Parkiem Narodowym i Parkiem Narodowym Puszczy Węgierskiej, w ramach którego zainaugurowano wspólny projekt edukacyjny, pn. Ochrona Przyrody bez Granic – Kluby Przyjaciół Parku Narodowego”.

Celem projektu jest poszerzenie wiedzy przyrodniczej najmłodszych sąsiadów Wolińskiego Parku Narodowego oraz Hortobágyi Nemzeti Park, a także zaangażowanie ich w działania, które pomogą budować pozytywne postrzeganie parku, jego zadań i roli w lokalnej społeczności.

Ważnym elementem projektu jest konkurs pn. „Od polskiego wybrzeża Bałtyku po Węgierską Pusztę” adresowanego do młodzieży w wieku 13–15 lat, uczęszczających do szkół zlokalizowanych w miejscowościach do 20 tys. mieszkańców, w gminach położonych w granicach każdego z parków narodowych, graniczących z parkiem lub położonych w jego pobliżu.

Konkurs obejmuje trzy etapy:

- I etap – poszerzenie wiedzy o własnym parku narodowym oraz partnerskim parku narodowym. Sprawdzian wiedzy obejmuje 30 pytań (20 pytań o parku rodzimym i 10 pytań o parku partnerskim) i jest przeprowadzany na terenie szkoły,
- II etap – zrealizowanie 4 założonych zadań teoretyczno-praktycznych,
- III etap – przygotowanie i zorganizowanie wycieczki do parku, adresowanej do społeczności lokalnej.

Nagrodą dla trzech zwycięskich zespołów w każdym z krajów jest 7-dniowy pobyt studyjno-edukacyjny w parku węgierskim oraz 7 - dniowy pobyt w Wolińskim Parku Narodowym. Dodatkowo, sześć szkół, z których uczniowie uzyskają najwyższą liczbę punktów w konkursie, otrzyma wsparcie finansowe w wysokości do 1.500 zł z przeznaczeniem na zakup wyposażenia szkoły, związanego z edukacją przyrodniczą.

W 2021 roku w ramach programu zrealizowano następujące działania:

- dokończono III edycję konkursu, zapoczątkowaną we wrześniu 2020 roku, w tym dokonano oceny prac konkursowych uczniów. Sześć najlepszych szkół z Polski i sześć z Węgier otrzymało zestawy mikroskopów (po 5 szt. na szkołę). Laureaci konkursu, a więc trzy najlepsze polskie i trzy najlepsze węgierskie zespoły otrzymały nagrody rzeczowe oraz zorganizowany został dla nich wspólny 7-dniowy obóz w Szczawnicy (termin: 23 – 29.08.2021). Z uwagi na ograniczenia pandemiczne zdecydowano z organizacji jednego obozu zamiast dwóch. Nagrody rzeczowe, które trafiły do uczniów to peleryny przeciwdeszczowe oraz przeciwdeszczowe, szczelne worki na dokumenty. Zaś nauczyciele otrzymali plecaki z wyposażeniem piknikowym.
- dokonano wspólnej ze stroną węgierską ewaluacji projektu.
- zapoczątkowano (październik 2021) czwartą edycję konkursu, w tym zaktualizowano regulamin konkursu i ustalono nowy harmonogram działań. Partnerzy projektu, czyli Woliński Park Narodowy oraz Hortobágyi Nemzeti Park przystąpili do promocji konkursu, w tym rozesłania informacji do szkół oraz przeprowadzili I etap konkursu. Wspólnie zmodyfikowano zadania z II etapu konkursu, które zostały przesłane do zespołów projektowych zakwalifikowanych do tego etapu.

W 2021 r. na realizację powyższych działań Fundacja wydatkowała łącznie **111.536,78 zł**.

2.6 „ProgramujeMY kielecki”

Głównym celem projektu było podniesienie i rozwój kompetencji nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej dotyczących technologii komunikacyjno - informacyjnych (TIK), poprzez naukę programowania i przekazywania wiedzy z zakresu programowania uczniom kl.1-3 publicznych szkół podstawowych.

W projekcie wzięło udział **205** nauczycieli oraz blisko **2.036** uczniów z **58** publicznych szkół podstawowych z gmin wiejskich i miejsko-wiejskich woj. świętokrzyskiego z NUTS-3, podregion 52 kielecki z **16** gmin (Bodzechów, Pawłów, Mniów, Bieliny, Nowa Słupia, Chęciny, Końskie, Ruda Maleniecka, Waśniów, Łopuszno, Radoszyce, Mirzec, Bodzentyn, Zagnańsk, Miedziana Góra i Strawczyn), a także **52** pracowników instytucji kultury. Projekt realizowany był w partnerstwie z Fundacją Nowoczesnej Edukacji oraz Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa.

Projekt został zakończony w lutym 2020. W roku 2021 prowadzone były działania związane z weryfikacją wniosków o płatność. Do akceptacji pozostał końcowy wniosek o płatność (wniosek o płatność nr 14).

W 2021 r. wpłynęła do Fundacji kwota **118.015,15 zł** dofinansowania projektu uzyskanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020, OŚ PRIORYTETOWA nr 3: „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, DZIAŁANIE: 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”. Z uwagi na naliczoną korektę finansową Fundacja dokonała zwrotu kwoty 1.106,00 zł.

2.7 „ProgramujeMY tarnowski”

Głównym celem projektu - podobnie jak w „ProgramujeMY - kielecki” - było podniesienie i rozwój kompetencji nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej dotyczących technologii komunikacyjno -informacyjnych (TIK) poprzez naukę programowania i przekazywania wiedzy z zakresu programowania uczniom klas 1-3 publicznych szkół podstawowych.

W projekcie wzięło udział **196 nauczycieli oraz 2201 uczniów z 59 publicznych szkół** podstawowych z gmin wiejskich i miejsko-wiejskich woj. małopolskiego, NUTS-3 podregion tarnowski z **13** gmin (Dąbrowa Tarnowska, Szczurowa, Żabno, Olesno, Skrzyszów, Rzepiennik Strzyżewski, Rygllice, Dębno, Gnojnik, Iwkowa, Wierzchosławice, Ciężkowice, Zakliczyn), a także **50** pracowników instytucji kultury. Projekt realizowany był w partnerstwie z Fundacją Nowoczesnej Edukacji oraz Collegium Mazovia Innowacyjna Szkoła Wyższa.

Projekt został zakończony w kwietniu 2020. W roku 2021 prowadzone były działania związane z weryfikacją wniosków o płatność. Do akceptacji pozostał końcowy wniosek o płatność (wniosek o płatność nr 10).

W 2021 r. wpłynęła do Fundacji kwota **215.628,90 zł** dofinansowania projektu uzyskanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020, OŚ PRIORYTETOWA nr 3: „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, DZIAŁANIE: 3.2 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej”.

Z uwagi na naliczoną korektę finansową Fundacja dokonała zwrotu kwoty 17.786,24 zł.

2.8 Projekt „Gmina na Czasie”

Projekt „Gmina na czasie” jest projektem grantowym, skierowanym do jednostek samorządu terytorialnego (gminy wiejskie, gminy miejsko-wiejskie i miasta) z województw łódzkiego i kujawsko-pomorskiego. Realizacja projektu jest efektem pozytywnego rozpatrzenia wniosku Fundacji, złożonego w 2018 roku w ramach konkursu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014 – 2020, OŚ PRIORYTETOWA nr 3: „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”, DZIAŁANIE: 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”. Projekt „Gmina na czasie” jest realizowany we współpracy z Fundacją Polska Wieś 2000.

Głównym celem projektu jest podniesienie i rozwinięcie kompetencji cyfrowych dorosłych mieszkańców gmin w wieku od 25 do 75 roku życia.

Do celów szczegółowych projektu należą m.in.:

- 1) propagowanie wśród beneficjentów korzystania z e-administracji;
- 2) podniesienie kompetencji cyfrowych uczestników szkoleń;
- 3) propagowanie internetu jako narzędzia przydatnego w życiu codziennym;
- 4) promowanie wśród dorosłych mieszkańców gmin objętych projektem idei uczenia się przez całe życie ("lifelong learning").

W ramach dofinansowania gminy uzyskują wsparcie finansowe w wysokości od 15.000 zł do 150.000 zł na realizację mikroprojektów w postaci szkoleń wg opracowanych przez Fundację scenariuszy. Zakres tematyczny szkoleń obejmuje takie zagadnienia jak: „Rodzic w Internecie”, „Mój biznes w sieci”, „Moje finanse i transakcje w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”, „Tworzę własną stronę internetową”, „Rolnik w sieci”, „Kultura w sieci”.

Z grantu dla gmin pokrywane są również koszty promocji mikroprojektu, wydatki na zakup sprzętu, wydatki na organizację szkoleń (w tym koszty cateringu, materiałów, wynajmu sali), wydatki na wynagrodzenie kadry instruktorskiej oraz wydatki na zarządzanie mikroprojektem. W celu osiągnięcia jak najlepszych efektów szkoleniowych instruktorzy zgłoszeni przez grantobiorców są obejmowani wsparciem kadry trenerskiej.

W 2021 roku zrealizowano następujące działania:

- przeprowadzono kolejny, ósmy nabór wniosków. Wpłynęły 4 wnioski, z czego 3 zostały rekomendowane do wsparcia. Oceny wniosków dokonywali eksperci zewnętrzni. Z gminami zakwalifikowanymi do wsparcia zostały podpisane umowy o powierzenie grantu.
- przygotowano i przeprowadzono szkolenie dla instruktorów, którzy przeprowadzać będą szkolenia dla mieszkańców.
- prowadzona była strona internetowa projektu oraz wortal tematyczny dla instruktorów.
- w związku z realizacją projektu w okresie pandemii z kilkoma grantobiorcami podpisano aneksy wydłużające okres realizacji mikroprojektów.
- na bieżąco weryfikowano raporty końcowe z realizacji mikroprojektów i rozliczano granty z grantobiorcami.
- składano wnioski o płatność do Instytucji Pośredniczącej oraz przedkładano dokumenty do weryfikacji.

Rzeczowa realizacja projektu zakończyła się w dn. 15.10.2021. W projekcie łącznie przyznano **26 grantów**, co pozwoliło na przeszkolenie **4.209 osób**.

W 2021 r. wpłynęła do Fundacji łączna kwota **492.913,50 zł** w ramach dofinansowania projektu ze środków POPC (jak wyżej). Kwota 109.989,22 zł (w tym odsetki) została zwrócona do Instytucji Pośredniczącej, Były to w większości środki zwrócone przez grantobiorców. Część tej kwoty została ponownie wykorzystana (kwota 78.708,17 zł).

Łącznie na realizację projektu w 2021 roku wydatkowano **306.929,15 zł**.

2.9 Projekt „Zaprogramuj się na przyszłość” – nowy projekt pilotażowy Fundacji dla nauczycieli i uczniów szkół podstawowych ze szkół na obszarach wiejskich

Programy edukacyjne Fundacji mają na celu przede wszystkim wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z małych miast i wsi. Fundacja stara się, aby udział w programie dawał uczestnikom motywację do działania, chęci do dalszej nauki, a tym samym - lepszy start w dorosłe życie. W tym celu w terminie luty – grudzień 2021 r. został zrealizowany edukacyjny pilotażowy projekt „Zaprogramuj się na przyszłość” dla nauczycieli i uczniów z 5 szkół podstawowych znajdujących się na obszarach wiejskich na terenie województwa zachodniopomorskiego. Program projektu obejmował interaktywne webinaria na żywo, warsztaty, sesje Q&A dla nauczycieli oraz lekcje, których celem było poszerzenie kompetencji informacyjnych i cyfrowych, i zdobycie wiedzy z zakresu programowania, modelowania i druku 3D.

Projekt został przeprowadzony w zaostrzonym rygorze obowiązującym podczas pandemii covid-19.

A. Cel projektu

Celem projektu było m.in. poszerzenie kompetencji cyfrowych nauczycieli i uczniów ze szkół podstawowych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii i narzędzi oraz zapoznanie się nauczycieli z możliwościami wykorzystywania w swojej pracy z baz danych z gotowymi scenariuszami lekcji, które można przeprowadzać w trybie stacjonarnym, jak i zdalnym.

B. Uczestnicy projektu

- nauczyciele i uczniowie pięciu publicznych szkół podstawowych, wybranych podczas rekrutacji przed rozpoczęciem programu, z małych miejscowości Woj. Zachodniopomorskiego, tj. z: Koniewa, Dargobądzka, Wolina, Troszyna i Kolczewa.

C. Zapewnienie materiałów i sprzętu edukacyjnego

Projekt został realizowany przy współpracy z firmą Skriware, która dostarczyła nowoczesne narzędzia edukacyjne w formie zestawu edukacyjnego Skrilab i towarzyszących rozwiązań informatycznych.

Do szkół uczestniczących w projekcie dostarczono nowoczesny sprzęt oraz rozwiązania informatyczne do wykorzystania w pracy z uczniami, tj. drukarki 3D, filamenty do drukarek, zestawy mobilnych robotów edukacyjnych z bezpłatnym oprogramowaniem, dodatkowe robotyczne zestawy konstrukcyjne, maty edukacyjne oraz dostęp do oprogramowania do projektowania 3D Creator i 3D Playground, udostępniany na stronie internetowej, oraz dostęp do platformy edukacyjnej z 80 gotowymi scenariuszami lekcji, zgodnych z podstawą programową. Korzystając z platformy edukacyjnej dostarczonej przez Skriware nauczyciele mogli przeprowadzić lekcje z techniki, chemii, fizyki, biologii, informatyki, geografii, edukacji wczesnoszkolnej oraz matematyki - z wykorzystaniem gotowych scenariuszy lekcyjnych.

D. Przebieg projektu – webinaria, warsztaty, dyżury specjalistów, sesje Q&A, lekcje z wykorzystaniem gotowych scenariuszy:

Od początku trwania projektu dla nauczycieli na stronie internetowej firmy współpracującej Skriware został uruchomiony dostęp do platformy edukacyjnej z 80 gotowymi scenariuszami lekcjami zgodnych z podstawą programową z 8 przedmiotów: matematyka, fizyka, chemia, geografia, biologia, informatyka, technika i edukacja wczesnoszkolna z zakresu klas I – VIII. Lekcje na podstawie zamieszczonych scenariuszy mogły odbywać się lekcje zdalne i stacjonarne. W bazie wiedzy na stronie internetowej znajdowały się też filmy e-learningowe i instrukcje, które umożliwiały ugruntowanie zdobytej przez nauczyciela wiedzy cyfrowej i samokształcenie się. Druk na drukarkach 3D może być obsługiwany również w formie zdalnej.

Projekt został podzielony na 2 etapy. W związku z pandemią koronawirusa pierwszy etap projektu został przeprowadzony online.

W pierwszym etapie nauczyciele zostali przeszkoleni w formie cyklu interaktywnych webinarów na żywo z zakresu budowy, działania i obsługi drukarki 3D oraz przygotowania do druku (przygotowanie do druku może odbywać się w formie zdalnej), oprogramowania wykorzystywanego do tworzenia druków 3D, tworzenia zestawów robotycznych oraz ich możliwości wykorzystania podczas lekcji, zasad i możliwości programowania robotów edukacyjnych w środowisku Arduino i prezentacji jak działają programy C++ oraz zasad funkcjonowania platformy edukacyjnej z gotowymi scenariuszami 80 lekcji.

W drugim etapie nauczyciele przeprowadzili lekcje z wykorzystaniem narzędzi i wiedzy zdobytej podczas cyklu szkoleń, które odbyły się w pierwszym etapie. Zgodnie z założeniami projektu zostały w każdej ze szkół przeprowadzone przynajmniej dwa wybrane przedmioty lekcyjne z wykorzystaniem scenariuszy z bazy edukacyjnej i z wykorzystaniem narzędzi informatyczno-konstrukcyjnych.

Projekt poszerzył kompetencje cyfrowe i informacyjne uczestników projektu, a także zaznajomił nauczycieli i uczniów z możliwościami kształcenia na odległość i radzenia sobie z edukacją szkolną w sytuacji, gdy nie są możliwe zajęcia stacjonarne. W 2021r. i 2022r. Szkoły pracowały w sytuacji pandemii koronawirusa.

E. Ewaluacja projektu:

W 2021 r. w ramach realizacji projektu zostało przeszkolonych 27 nauczycieli, którzy uczą takich przedmiotów jak: matematyka, informatyka, język angielski, fizyka, chemia, przyroda, biologia i technika.

Firma Skriware przeprowadziła 40 webinarów (łącznie 80 godzin), w tym 5 sesji Q&A (Pytania & Odpowiedzi) w formie zdalnej na żywo (live), 40 dyżurów specjalistów Skriware, 15 warsztatów metodycznych z wykorzystaniem zestawu edukacyjnego SkriLab na zajęciach informatyki, edukacji wczesnoszkolnej i fizyki. Z edukacji w ramach projektu skorzystało 464 uczniów, którzy potencjalnie narzędzia i materiały SkriLabu mogą wykorzystywać w dalszej edukacji.

Nauczyciele w ramach realizacji projektu, wykorzystując gotowe scenariusze z bazy danych, przeprowadzili lekcje w klasach: I, III, IV, V, VI, VII i VIII z takich przedmiotów jak: biologia, plastyka, informatyka, edukacja wczesnoszkolna, technika i kółko informatyczne

W 2021 r. Fundacja wydatkowała na koszty realizacji projektu łącznie kwotę **131.949,80 zł**, w tym głównie na koszty wdrożenia i zakup zestawów edukacyjnych SkriLab, które po ewaluacji projektu w I kw. 2022 r. zostały przekazane szkołom uczestnikom do dalszego wykorzystywania w edukacji szkolnej.

2.10 Projekt „ProLog” – nowy, pilotażowy projekt Fundacji

W IV kwartale 2021 zapoczątkowo realizację pilotażowego projektu „ProLog”. Głównym celem projektu jest podniesienie kompetencji nauczycieli ze szkół na obszarach wiejskich z zakresu wykorzystania robotyki i myślenia komputacyjnego w ramach realizacji działań z podstawy programowej nauki przedmiotów ścisłych oraz przyrodniczych w klasach IV-VI.

Cele szczegółowe projektu to:

1. Wspieranie i rozwijanie kompetencji kluczowych wśród nauczycieli i uczniów objętych projektem.
2. Wprowadzenie nowatorskiej metody nauczania zapewniającej osiągnięcie lepszych efektów edukacyjnych w krótszym czasie i przy mniejszym nakładzie pracy.

3. Wyposażenie szkół biorących udział w projekcie w zestawy do nauki programowania Lego SPIKE.
4. Zapewnienie nauczycielom materiałów edukacyjnych - scenariuszy zajęć z przedmiotów matematyka, informatyka, przyroda wykorzystujących robotykę do przekazywania treści z podstawy programowej.

W projekcie mogą wziąć udział zespoły nauczycielskie składające się z nauczycieli matematyki, informatyki i przyrody, uczący w ten samej szkole te same klasy z poziomu IV-VI szkoły podstawowej z obszarów wiejskich. Uczestnikami projektu są także uczniowie klas IV-VI, których uczą nauczyciele z zakwalifikowanych zespołów nauczycielskich. Pilotaż zostanie przeprowadzony w 7 szkołach.

Projekt składa się z następujących działań:

A. Opracowanie scenariuszy.

Opracowanie 60 scenariuszy lekcji (po 20 dla każdego poziomu edukacyjnego) wykorzystujących naukę programowania i robotykę do nauczania wybranych zagadnień podstawy programowej przedmiotów:

- matematyka - 8 scenariuszy;
- informatyka - 5 scenariuszy;
- przyroda - 7 scenariuszy.

B. Warsztaty dla nauczycieli

Cykl warsztatów składać się będzie z dwóch zajęć prowadzonych w formie (casestudy) zrealizowanych przed rozpoczęciem zajęć z uczniami 2 x 6 godzin lekcyjnych. Zakres tematyczny warsztatów obejmuje:

- nauka programowania z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi TIK (roboty programowalne).
- wdrażanie do myślenia komputacyjnego.
- wykorzystanie nauki programowania i robotyki do prezentacji zagadnień objętych podstawą programową przedmiotów: przyroda, matematyka, informatyka.
- metodyka nauczania z wykorzystaniem TIK oraz metody pracy przechodniowości optymalizującej efekty uczenia się.
- rozwijanie kompetencji społecznych w aspekcie wspólnego osiągania celów, realizowania zadań, uważnego wychwytywania i wykorzystywania potencjału istniejącego w otoczeniu. Poczucie współodpowiedzialności za osiągnięcie celu zamiast rywalizacji i pokonywania innych. Dzielenie się dobrymi praktykami;
- omówienie opracowanych scenariuszy do prowadzenia zajęć z uczniami.

C. Wyposażenie szkół w zestawy klocków Lego SPIKE

Każda zgłoszona do projektu szkoła otrzyma średnio pięć zestawów klocków Lego SPIKE. Zestawy będą wykorzystywane do przeprowadzenia zajęć z uczniami. Zestawy klocków zostaną przekazane na rzecz szkoły po zakończeniu projektu pod warunkiem zrealizowania wszystkich jego elementów.

D. Przeprowadzenie zajęć przez nauczycieli i ich wsparcie

Każdy z nauczycieli przeprowadzi wybrane zajęcia zgodnie ze scenariuszami i harmonogramem zajęć opracowanymi w ramach projektu, adekwatnymi do realizowanego przez niego przedmiotu. W tej części projektu nauczyciele będą mieli do dyspozycji 16 godzin wsparcia w ramach spotkań on-line. W połowie realizacji cyklu zajęć zostanie także przeprowadzony warsztat ewaluacyjny. Dla zwiększenia efektów edukacyjnych uruchomiony zostanie program grywalizacji. Raz w miesiącu ogłoszony będzie konkurs w postaci problemu opisowego, który należy rozwiązać poprzez użycie zaprogramowanego robota. Szkoła, która rozwiąże problem najszybciej, a jej robot będzie działał najefektywniej, otrzyma 100 punktów. Za zajęcie drugiego miejsca szkoła otrzyma 90 punktów a za trzecie miejsce 80.

Szkoła, która uzyska na koniec najwyższą liczbę punktów otrzyma nagrodę główną w postaci specjalnych zajęć z programowania.

E. Ewaluacja projektu.

W 2021 roku przystąpiono do opracowania scenariuszy lekcji oraz zapoczątkowano prace nad regulaminem projektu oraz dokumentacją zgłoszeniową. W 2021 roku Fundacja nie poniosła wydatków związanych realizacją projektu.

2.11 Program „Fundusz Doraźnej Pomocy”

Program ograniczonych dotacji „Fundusz Doraźnej Pomocy” (FDP) został uruchomiony w 1999 roku. Program obejmuje istotne społecznie projekty skierowane do mieszkańców terenów wiejskich lub małych miast, realizowane przez inne podmioty samodzielnie lub we współpracy z Fundacją, które ze względu na brak dostatecznych środków na ich realizację lub w wyniku nagłej, wyjątkowej sytuacji w której się znalazły, zwłaszcza gdy wynika ona z klęsk żywiołowych i innych nagłych wypadków, takich jak: pożar, powódź, lawina, wybuch, awaria itp., zwracają się z prośbą o dofinansowanie prowadzonych przez nich działań.

Pomoc Fundacji realizowana jest w formie dofinansowania (dotacji/subwencji celowej), tj. przekazania środków przez Fundację na ściśle określone przedsięwzięcie Wnioskodawcy, w oparciu o odpowiednio uzasadnione wystąpienie (wniosek) Wnioskodawcy.

O pomoc w ramach FDP mogą ubiegać się gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną, z wyłączeniem spółek kapitałowych oraz podmiotów określonych w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie oraz komitety społeczne.

Maksymalna wysokość pomocy finansowej w ramach programu nie może przekroczyć kwoty **30.000 zł** na jedno przedsięwzięcie.

Podstawą przyznania pomocy finansowej jest pisemne wystąpienie (wniosek) o pomoc wraz z niezbędnymi dokumentami, wskazującymi na:

- szczególnie ważny interes społeczny, dla którego projekt/działanie Wnioskodawcy powinno uzyskać wsparcie finansowe Fundacji,
- grupę docelową, do której kierowany jest projekt/działanie Wnioskodawcy, będące przedmiotem wniosku (pochodzi z terenów wiejskich lub małych miast),
- zgodność celu, na jaki przeznaczone ma być wsparcie finansowe, z celami działania Fundacji;
- uzasadnienie wysokości wsparcia, o jakie ubiega się Wnioskodawca;
- zobowiązanie do wykorzystania dotacji zgodnie z celem oraz udokumentowania sposobu wydatkowania kwoty dofinansowania zgodnie z zawartą umową;
- uzasadnienie pilności wypłaty wsparcia.

W 2021 roku w ramach „Funduszu Doraźnej Pomocy” zostało dofinansowanych **27** doraźnych i pilnych przedsięwzięć, wynikających zarówno z awarii i innych zdarzeń losowych, jak i ważnych względów społecznych oraz edukacyjnych, na łączną kwotę **236.015,25 zł**.

3. FORUM INICJATYW ROZWOJOWYCH (FIR)

Działalność Forum Inicjatyw Rozwojowych (FIR) Fundacji została zainicjowana w 2010 r. Celem FIR jest identyfikowanie, analizowanie i proponowanie rozwiązań problemów istotnych z punktu widzenia rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w Polsce oraz w Unii Europejskiej. Prace w ramach FIR odbywają się w zespołach specjalistów, którzy przygotowują analizy, wypracowują nowatorskie

rozwiązania oraz rekomendacje w odniesieniu do problemów rozwoju obszarów wiejskich, które następnie prezentowane są na konferencjach, a także podczas licznych spotkań i debat.

Do współpracy zapraszani są niezależni eksperci, specjaliści z instytucji naukowych i państwowych oraz instytucje działające na rzecz wsi. Działalność FIR koncentruje się na przygotowywaniu raportów, na organizacji konferencji i seminariów prezentujących te raporty, oraz na aktywnym uczestnictwie w konferencjach, debatach i spotkaniach dotyczących rozwoju wsi i rolnictwa.

Od 2013 r. zasadniczą rolę w kształtowaniu tematyki realizowanych raportów i analiz FIR odgrywa Rada Programowa Fundacji - gremium doradcze (*think tank*), składające się z wybitnych ekspertów różnych dziedzin, pod przewodnictwem prof. Jerzego Buzka.

Również w 2021 r. istotną częścią programu FIR była (współ)organizacja konferencji oraz przygotowanie i wydanie szeregu opracowań, w formie raportów FIR, na tematy istotne dla polskiej wsi. Raporty te były następnie przedmiotem dyskusji na lokalnych spotkaniach informacyjnych i konferencjach, organizowanych przez Fundację w celu popularyzacji tych raportów. Raporty te są dostępne do pobrania dla wszystkich zainteresowanych na stronie internetowej Fundacji (www.efrwp.pl).

Na realizację wszystkich działań i przedsięwzięć w ramach FIR w 2021 r. Fundacja wydatkowała ogółem kwotę **725 111,87 zł**.

3.1. Konferencje, seminaria

- **EU AGRO-TRADE PLATFORM 24-26 marzec 2021 r.**

EU Agro-Trade Platform to spotkania B2B dla przedstawicieli sektora rolno-spożywczego - trzydniowe wydarzenie realizowane online w ramach Europejskiego Forum Rolniczego.

W 2021 r. zamiast corocznych spotkań Forum odbywających się stacjonarnie w Jasionce k/Rzeszowa Fundacja zdecydowała się na przeniesienie tradycyjnych dyskusji o najistotniejszych zagadnieniach dotyczących wsi i rolnictwa do świata online. EU Agro-Trade Platform to także odpowiedź na potrzeby rynku rolno-spożywczego, który w obliczu trwającej pandemii musiał dostosować się do funkcjonowania w nowej rzeczywistości.

Producenci rolni świadomi rosnących oczekiwań konsumentów w zakresie jakości żywności, ale również nowych wymagań stawianych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej stoją przed wyzwaniem zapewnienia nie tylko bezpieczeństwa żywnościowego, ale takiego doboru systemu i środków produkcji, które zminimalizują negatywny wpływ na środowisko.

W ramach Platformy stworzono profesjonalne narzędzie do wyszukiwania interesujących ofert współpracy na rynku lokalnym i międzynarodowym. Platforma skupia przedstawicieli sektora rolno-spożywczego z Polski oraz rynków zagranicznych. W pierwszej edycji udział wzięło ponad 500 uczestników z ponad 40 krajów z UE i spoza Unii Europejskiej. Wirtualnym spotkaniom biznesowym towarzyszyły trzy webinary z udziałem ekspertów z kraju i zagranicy.

W ramach webinarów poruszano zagadnienia dotyczące:

- możliwości rozwoju eksportu polskich produktów rolno-spożywczych na rynki pozaunijne;
- znaczenia innowacji w rolnictwie oraz wdrażania i wykorzystania nowych rozwiązań i technologii w procesach produkcji rolnej, możliwości finansowania działań badawczo-rozwojowych w ramach WPR
- gospodarowania wodą w rolnictwie w obliczu zachodzących zmian klimatycznych i ograniczonej dostępności do zasobów wodnych.

Spotkania online oraz webinary spotkały się z dużym zainteresowaniem naszych gości oraz zostały przez nich docenione. Wzięło w nich udział ok. 500 rolników, producentów, przetwórców, ale również przedstawiciele jednostek i instytucji naukowych i branżowych z Polski oraz zagranicy, a także firm z sektora rolno-spożywczego.

- **IV. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA ENERGETYKA, ŚRODOWISKO, ROLNICTWO - „OZE i ochrona klimatu na obszarach wiejskich – doświadczenia krajów Europy Środkowej” - 24 września 2021 r. w Grodnie k/Międzyzdrojów**

„Energetyka, Środowisko, Rolnictwo” to cykl prestiżowych konferencji poświęconych problematyce bezpieczeństwa energetycznego, środowiska naturalnego oraz rolnictwa w kontekście rozwoju obszarów wiejskich w Polsce oraz Unii Europejskiej.

Czwarta edycja konferencji dotyczącej odnawialnych źródeł energii odbyła się w dn. 24 września 2021 roku w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie k. Międzyzdrojów. Głównym tematem wydarzenia było: „OZE i ochrona klimatu na obszarach wiejskich – doświadczenia krajów Europy Środkowej”.

Podczas konferencji została poruszona problematyka m.in. transformacji energetycznej jako elementu zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, perspektyw jej rozwoju oraz największych wyzwań, jakie za sobą niesie, a także innowacyjnych przedsięwzięć i technologii z zakresu OZE. Wydarzenie było również okazją do przybliżenia uczestnikom doświadczeń krajów Europy Środkowej we wdrażaniu i finansowaniu rozwiązań sprzyjających rozwojowi energetyki obywatelskiej i ochronie powietrza i klimatu.

W konferencji udział wzięli m.in. Grzegorz Puda – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Jerzy Buzek – Poseł do Parlamentu Europejskiego, członek Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego, Michał Wiśniewski – Zastępca Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz przedstawiciele agencji państwowych, spółek związanych z przemysłem energetycznym, samorządowcy i eksperci zajmujący się problematyką energetyki prosumenckiej z Polski i krajów Europy Środkowej.

Organizatorem IV. edycji Międzynarodowej Konferencji Energetyka, Środowisko, Rolnictwo jest Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, Agro Promotion SA oraz Konsulat Generalny Węgier w Gdańsku.

- **Debata online z udziałem Janusza Wojciechowskiego – Komisarza UE ds. Rolnictwa**

Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej, Komisja Europejska Przedstawicielstwo w Polsce, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agro Promotion sp. z o.o. zaprosiły w czerwcu 2021 r. do udziału w webinarze nt. celów Wspólnej Polityki Rolnej oraz przyszłości europejskiego rolnictwa. Była to kolejna inicjatywa realizowana w 2021 roku w ramach jednego z najważniejszych wydarzeń w branży rolno-spożywczej - Europejskiego Forum Rolniczego.

Debata online pt. „Cele WPR a przyszłość europejskiego rolnictwa” zaplanowana została dn. **25 czerwca 2021 r.** Do udziału w dyskusji zostali zaproszeni m.in. Janusz Wojciechowski – Komisarz ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich UE, Grzegorz Puda – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Polska), Artur Balazs – Przewodniczący Kapituły Fundacji EFRWP, b. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Polska), Julia Klöckner – Minister Rolnictwa i Polityki Żywnościowej (Niemcy) oraz Julien Denormandie – Minister Rolnictwa, Gospodarki Żywnościowej i Leśnictwa (Francja).

3.2. Raporty, analizy, opracowania

- **„Wpływ reformy oświaty na dostęp młodzieży wiejskiej do edukacji ponadpodstawowej ”**

Raport pt. „Wpływ reformy oświaty na dostęp młodzieży wiejskiej do edukacji ponadpodstawowej” został przygotowany na zlecenie Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej przez zespół Instytutu Debaty Eksperckiej i Analiz – Quant Tank pod kierownictwem Stanisława Kluzy.

Celem analizy było uzyskanie odpowiedzi na pytania, czy reforma systemu oświaty z 2017 roku miała wpływ na dostęp młodzieży wiejskiej do edukacji na poziomie ponadpodstawowym, a jeżeli tak, to w jaki sposób na niego wpłynęła oraz jakie działania można podjąć, by go poprawić.

Źródłem danych wykorzystywanych do odpowiedzi na postawione pytania były własne badania jakościowe i ankietowe, a także statystyka publiczna i wcześniejsze opracowania dotyczące analizowanej problematyki. Niniejszy raport nie dostarcza całościowego obrazu efektów ostatniej reformy oświaty, lecz podsumowuje dostępną wiedzę na temat wybranego aspektu wpływu zmian systemowych na nierówności edukacyjne w odniesieniu do wybranego typu obszarów kraju i wybranego etapu edukacji.

Autorzy podkreślają, że dostęp młodzieży z terenów wiejskich do edukacji na poziomie ponadpodstawowym ogranicza przede wszystkim odległość szkół od ich miejsca zamieszkania w połączeniu ze słabo rozwiniętymi i niedopasowanymi do potrzeb systemu transportu zbiorowego. W rezultacie „zmniejszona” jest pula potencjalnych szkół ponadpodstawowych dla uczniów z małych miejscowości, a udział w zajęciach dodatkowych jest znacznie utrudniony ze względu na rozkłady autobusów, które przywożą i zawożą młodych ludzi do domów.

Zdaniem autorów, pod tym względem reforma oświaty z 2017 roku jest korzystna dla uczniów na etapie klasy VII i VIII szkoły podstawowej, lecz staje się niekorzystna na etapie klasy pierwszej szkoły ponadpodstawowej. Uczniowie z małych miejscowości muszą się zmierzyć – w młodszy niż przed reformą wiek – z wyzwaniem, jakie stawia przed nimi nowa, odległa szkoła, nie mając możliwości samodzielnego dojazdu (samochodem czy motocyklem) i często nie będąc gotowymi pod względem emocjonalnym do rozłąki z rodzicami. Problemy te nasila zjawisko „podwójnego rocznika”, wynikające ze sposobu wdrażania reformy, a jedynie czasowo odsunięte na bok przez nauczanie zdalne w warunkach pandemii koronawirusa.

Opracowanie raportu rozpoczęto w 2020 r. zaś zakończono w 2021 r.

- **Systemy i skala produkcji a obciążenia środowiskowo-klimatyczne**

Raport „Systemy i skala produkcji a obciążenia środowiskowo-klimatyczne” został przygotowany na zlecenie Fundacji EFRWP przez Zespół Pracowników Zakładu Ekonomiki Gospodarstw Rolnych i Ogrodniczych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej - Państwowego Instytutu Badawczego.

Autorzy raportu podjęli się analizy zagadnień związanych z ekonomicznymi potrzebami koncentracji i specjalizacji produkcji w gospodarstwach rolniczych, zajmujących się m.in. chowem zwierząt i związanymi z nimi zagrożeniami środowiskowymi i klimatycznymi. W raporcie przedstawiono również m.in. zmiany w poziomie i strukturze towarowej produkcji rolniczej wyrażonej w cenach bieżących w latach 2004-2018, zmiany w poziomie i strukturze handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi, zmiany w strukturze gospodarstw w Polsce w latach 2013-2016, oddziaływanie systemów produkcji rolniczej na środowisko i klimat.

Główna konkluzja płynąca z przeprowadzonych badań to brak potwierdzenia tezy o przewadze małych gospodarstw w zakresie korzystnego oddziaływania na środowisko i klimat. Jak pokazują badania, aż

50% małych gospodarstw nie stosuje nawożenia nawozami naturalnymi (obornikiem), co przyczynia się do degradacji gleby. Autorzy stoją na stanowisku, że korzystniej na środowisko wpływają gospodarstwa o większej powierzchni i skali produkcji, mające większe możliwości stosowania różnych rozwiązań. Np. chów zwierząt o większej skali produkcji, wbrew potocznym opiniom, nie musi nadmiernie obciążać środowiska. Decydują o tym stosowane technologie produkcji i stopień profesjonalizacji producentów rolnych.

4. DZIAŁALNOŚĆ CENTRUM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ W GRODNI

W ramach wieloletniej umowy najmu z dn. 2 września 2013 r. z WPN w latach 2013-2015 r. Fundacja wyremontowała oraz wyposażała budynek dawnej stołówki, położony w Kompleksie Edukacyjnym Grodno 1 Wolińskiego Parku Narodowego (powiat kamieński, woj. zachodniopomorskie).

Zmodernizowany budynek służy statutowej działalności Fundacji jako Centrum Współpracy Międzynarodowej (CWM) Grodno. Inauguracja CWM odbyła się we wrześniu 2015 r.

Dzięki dużej wszechstronności obiektu w Centrum możliwa jest realizacja funkcji warsztatowo-artystycznych i wystawienniczych – wielofunkcyjne sale widowiskowe wraz z zapleczem kuchennym oraz pomieszczeniami pracowni (np. plastyczne, komputerowe itp.), pokojami dla gości, umożliwiając przeprowadzanie konferencji, wystaw, koncertów, warsztatów i szkoleń, np. kulinarnych itp. Obiekt dostosowano również dla osób niepełnosprawnych. Założeniem działalności CWM jest, aby jak najwięcej programów Fundacji było realizowanych w Centrum, a także aby jak najwięcej projektów było realizowanych we współpracy z partnerami z zagranicy.

W związku z nawiązaniem przez Fundację współpracy z partnerami z Węgier, przy wsparciu i pod auspicjami Ambasady Węgier w Warszawie, Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie stało się miejscem realizacji wspólnych projektów międzynarodowych w dziedzinie ochrony przyrody, nauki i edukacji, w tym zwłaszcza skierowanych do młodzieży wiejskiej.

Służy temu zawarta w dniu 6 lipca 2018 r. Ramowa umowa o współpracy pomiędzy Fundacją i Wolińskim Parkiem Narodowym, w ramach której strony zadeklarowały współpracę w zakresie realizacji projektów i programów edukacyjnych i szkoleniowych, adresowanych przede wszystkim do mieszkańców terenów wiejskich.

Celem tych programów jest m.in. szeroko rozumiana ochrona środowiska, w tym lokalnych walorów przyrodniczych i turystycznych; upowszechnianie zasobów obu parków w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych i rekreacyjnych, zachowanie różnorodności biologicznej, a także zasobów, tworów i składników przyrody nieożywionej oraz walorów krajobrazowych. W ramach Umowy Ramowej są zawierane porozumienia szczegółowe na realizację wspólnych przedsięwzięć.

W oparciu o Ramową umowę o współpracy oraz porozumienia szczegółowe Fundacja realizuje wspólnie z Wolińskim Parkiem Narodowym takie projekty i programy, jak: „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie”, „Kluby Przyjaciół Parków Narodowych”, czy „Wiosna Muz”.

Pondato Centrum jest miejscem promowania kultury narodowej oraz walorów przyrodniczych Wolińskiego Parku Narodowego, przy współpracy z WPN. CWM Grodno odgrywa istotną rolę jako lokalny i regionalny ośrodek kulturalno – oświatowy.

Ogółem w 2021 r. na przedsięwzięcia i projekty realizowane w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie k/Międzyzdrojów Fundacja wydatkowała **401.346,11 zł**.

W 2021 r. w CWM w Grodnie realizowano autonomicznie następujące przedsięwzięcia:

- **Program „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie”**

Od 2016 roku Fundacja zainaugurowała program „Zupełnie inna lekcja przyrody” przy wykorzystaniu pracowni/laboratoriów przyrodniczych, które powstały w CWM Grodno w ramach projektu „Centrum Edukacji Ekologicznej”. Od 2019 roku program zmienił nazwę na „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie” i został poszerzony o komponent zajęć dla osób dorosłych „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy”. W 2021 roku program poszerzony został o komponent astronomiczny „Międzypokoleniowe Koło Astronomiczne”.

Program „Zupełnie Inna Lekcja Przyrody” jest skierowany do uczniów szkół podstawowych, w szczególności ze szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich i w małych miastach, a jego celem jest kształtowanie wśród młodzieży świadomości i poczucia odpowiedzialności za środowisko przyrodnicze własnego regionu oraz całego kraju. Ze względu na światową pandemię covid-19 w 2021 r. odbyła się tylko edycja jesienna zajęć „Zupełnie Inna Lekcja Przyrody” w mniejszych grupach (tj. 20-25 osobowych). Lekcje prowadzone były w terenie oraz w pracowniach tematycznych: przyrodniczej, plastycznej, multimedialnej i w sali projekcyjnej. Uczniowie samodzielnie zbierali materiały i próbki badawcze, samodzielnie je badali w laboratorium i samodzielnie formułowali wnioski końcowe.

W zajęciach wzięło udział 294 uczniów z 8 szkół podstawowych z powiatów województwa zachodniopomorskiego.

Zajęcia programu zostały przygotowane i są prowadzone przez ekspertów z dziedziny nauk przyrodniczych. Do dyspozycji uczestników projektu Fundacja oddaje profesjonalne wyposażenie badawcze, zgodne z wytycznymi opracowanymi przez Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. Podczas zajęć łączących badania terenowe z doświadczeniami i obserwacjami prowadzonymi zarówno na terenie parku narodowego, jak i w pracowni laboratoryjnej uczniowie wcielają się w rolę odkrywców i badaczy by poznawać otaczającą ich przyrodę.

Dla uczestniczących w programie szkół z obszarów wiejskich i miast do 20 tys. mieszkańców z terenu województwa zachodniopomorskiego Fundacja zapewniła dofinansowanie do dowozu uczniów na zajęcia, na trasie: szkoła – CWM Grodno – szkoła, na poziomie 50% kosztów transportu. Zajęcia są całkowicie bezpłatne dla uczniów.

Dodatkowo w 2021 roku zrealizowano 5 nagrań zajęć „Zupełnie Inna Lekcja Przyrody Plus” w ramach pakietów edukacyjnych dedykowanym szkołom podstawowym. W skład pakietu wchodzi scenariusz dla nauczyciela/rodzica, film (ok 10 min. o tematyce przyrodniczej), instrukcje i karty pracy dla dzieci. Nagrania są dostępne na kanale Fundacji na YouTube, a pełne pakiety edukacyjne do filmów są dostępne na stronie CWM Grodno.

Komponent „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy”

Zajęcia w ramach komponentu „Zupełnie Inny Uniwersytet Przyrodniczy” odbywały się w październiku, listopadzie i grudniu 2021 roku. Czas trwania zajęć wynosił każdorazowo ok. 3 godzin. Przeprowadzono 3 zajęcia o następującej tematyce:

- Antarktyka - co z tym zimmem? – Piotr Horzela
- Bałtyk – tykająca bomba. – prof. Jacek Tytkowski
- Klimat ma znaczenie. – prof. Bogdan Chojnicki

W zajęciach wzięło udział 15 osób dorosłych. Obecność na każdym wykładzie odnotowana była wpisem do indeksu, który stanowi potwierdzenie ukończenia Uniwersytetu.

Ponadto dla przedszkolaków zorganizowano zajęcia pilotażowe, które odbyły się dn. 4 i 5 listopada w 2 grupach. Tematyka zajęć obejmowała:

- przedstawienie i prezentacja filmu „Przyrodyjki” wraz z opowieścią na żywo
- wyjście w teren – poznawanie najbliższej przyrody, obserwacje terenowe

- prezentacja filmu o fokach i morświnach oraz filmów M. Kostrzyńskiego z życia zwierząt.
- zajęcia w laboratorium – co możemy zobaczyć pod mikroskopem

Łącznie w zajęciach uczestniczyło ok 45 przedszkolaków w wieku 5-6 lat.

Komponent „Międzypokoleniowe Koło Astronomiczne”

Komponent jest skierowany do młodzieży i osób dorosłych z obszarów wiejskich i w małych miastach województwa zachodniopomorskiego, a jego celem jest przybliżenie astronomii oraz tematu zanieczyszczenia nocnego nieba sztucznym światłem pochodzącym z terenów zabudowanych.

Odbyły się 4 zajęcia, w których wzięło udział 12 osób dorosłych.

Zajęcia prowadzone były przez Ryszarda Siwca, Wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii – oddział Szczecin, prelegenta i popularyzatora astronomii. Od 35 lat aktywnie obserwuje on niebo a jego specjalizacją są komety. Jest współtwórcą pomysłu iTeleskop.org - automatycznego teleskopu w Hiszpanii – CDK 12,5” & CDK 17”, uczestnikiem konferencji „Meeting of European Planetary i Cometary Observers” w 1992 i 1995 r., współorganizatorem wypraw na Zaćmienie Słońca: Węgry 1999 i Egipt 2006, współorganizatorem wyprawy po największych Obserwatoriach Świata - Chile 2015 oraz uczestnikiem wielu zlotów astronomicznych w całej Polsce.

Na zajęciach zrealizowano tematy związane z Perseidami oraz aktywnością Wenus i Jowisza; obsługą teleskopu, punktem stałym na niebie – Gwiazdą Polarną czyli najjaśniejszą gwiazdą Małej Niedźwiedzicy, oraz księżycem w różnych fazach. Podczas każdego zajęcia uczestnicy mieli możliwość obserwacji wpływu działalności człowieka na jakość obserwacji nieba – zanieczyszczenie światłem miejskim oraz satelitami.

- **„Kuchenne rewelacje z tradycją”**

Projekt „Kuchenne rewelacje z tradycją” – to realizowany w latach: 2018-2022 w CWM Grodno cykl warsztatów kulinarnych skierowany do uczniów i nauczycieli ze szkół zawodowych o profilu gastronomicznym z terenu województwa zachodniopomorskiego. W ramach projektu realizowane są także następujące działania: wyposażenie szkolnych pracowni gastronomicznych 2 szkół gastronomicznych, staże/praktyki i doradztwo zawodowe dla 74 uczniów oraz szkolenia dla 6 nauczycieli.

Realizacja części zadań projektu (zadanie nr 1, 2, 3 i 5) została zakończona i wykonana w 100% w roku 2019. Do zrealizowania/zakończenia pozostały wówczas zadania (nr 4, 6 i 7) związane ze wsparciem dla dodatkowej grupy 10 osób, która miała rozpocząć udział w projekcie od III.2020 r., jednakże z uwagi na wystąpienie siły wyższej w postaci pandemii COVID-19 było to niemożliwe. W związku z tym Zespół Zarządzający Projektem uzyskał zgodę Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie na przedłużenie okresu realizacji projektu do dnia 30.06.2022 r.

W październiku 2021 r. uruchomiono wsparcie dla dodatkowej grupy 10 osób. W listopadzie 2021 r. zakończono realizację zadania 4 (doradztwo zawodowe). Zgodnie z zaakceptowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy harmonogramem zajęć - w 2021 r. zostało przeprowadzonych 6 warsztatów kulinarnych oraz część uczestników rozpoczęła realizację praktyk zawodowych u pracodawców.

Na podstawie rozliczonych wniosków o płatność Fundacja otrzymała do 2020 r. wszystkie transze środków z Wojewódzkiego Urzędu Pracy przewidziane w umowie o dofinansowanie projektu.

- **„Wiosna Muz”**

Projekt „Wiosna Muz” (mini edycja) to niezwykle, wielopłaszczyznowe przedsięwzięcie o charakterze edukacyjnym i kulturalnym, realizowane w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie, w ramach celów statutowych Fundacji dotyczących m.in. rozwoju kultury i niwelowania różnic w dostępie do niej, poprzez organizowanie i finansowanie różnych form szkoleń, warsztatów, wykładów, prelekcji, wystaw, koncertów itp.

Projekt ten w 2021 r. ze względu na światową pandemię Covid-19 był realizowany w wersji skróconej do jednego dnia. Składały się nań następujące inicjatywy:

- monodram „Ginczanka. Przepis na prostotę życia” w wykonaniu Agnieszki Przepiórskiej;
- wernisaż fotografii Piotra Nykowskiego, fotografa specjalizującego się w zdjęciach teatralnych. Współpracował on z wieloma teatrami i festiwalami teatralnymi w całej Polsce i Europie, dokumentując premiery, warsztaty, wydarzenia, projekty i wymiany kulturalne;
- koncert zespołu „Jerzy Małek Gravity Project” w składzie: Piotr Wyleżoł, Sławek Kurkiewicz, José Manuel Albán Juárez, Sebastian Frankiewicz;
- warsztaty z Agnieszka Przepiórską, w których wzięli udział członkowie zespołu „Osada Pieśni Grodno”.

Wstęp na poszczególne imprezy Wiosny Muz był bezpłatny. We wszystkich wydarzeniach udział wzięło ok. 100 osób.

• „Osada Pieśni Grodno 2021”

Rok 2021 to czwarty rok działalności zespołu, a trzeci pełen rok funkcjonowania „Osady Pieśni Grodno” w CWM Grodno (inaczej licząc - trzy pełne sezony artystyczne i czwarty rozpoczęty).

Projekt muzyczny „Osada Pieśni Grodno 2021” w dalszym ciągu skierowany jest do mieszkańców okolicznych miejscowości – amatorów pieśni, grania i muzykowania - bez ograniczeń wiekowych dla uczestników.

A. DZIAŁANIA ZESPOŁU

Działania w dalszym ciągu polegają na czynnej edukacji artystycznej, promowaniu kultury i tradycji, odkrywaniu korzeni muzycznych i etnicznych kultury Słowian. Zespół wypełnia również misję wyrównywania szans ludności z obszarów małych miast i terenów wiejskich w dostępie do kultury. W skład Osady Pieśni Grodno wchodzi mieszkańcy Wiselki, Międzyzdrojów, Wolina, Ładzina, Kodrąbka, Zastania, Wapnicy, Domysłowa i Kołczewa – mieszkańcy powiatu kamieńskiego. Grupę współtworzy też rodzina ukraińska mieszkająca w Międzyzdrojach, a z Wapnicy dołączyły osoby pochodzące z Walii.

„Osada Pieśni Grodno” działa zarówno samodzielnie, jak i współpracuje z innymi instytucjami, m.in. stowarzyszeniami, w tym z Centrum Kultury Słowian i Wikingów w Wolinie.

Rok 2021 to drugi rok działania w rzeczywistości pandemii, co wpływało na funkcjonowanie grupy – głównie na utrudnienia w pracy grupowej, wypracowywaniu brzmienia wspólnego, i choć w tym zakresie Zespół wiele stracił poprzez niemożliwość prób zbiorowych, to próby w mniejszym składzie pozwoliły na pracę indywidualną i polepszanie osobistych umiejętności poszczególnych uczestników.

B. PRÓBY

Próby zespołu odbywały się podobnie jak w 2020 r., w zgodności z ogłoszonymi koniecznymi do spełnienia, wymogami reżimu sanitarnego. I tak przez część roku – próby zamiast raz w tygodniu odbywały się dwukrotnie – w poniedziałki i środy. Liczebność grupy mogła być dostosowana do wymogów sali – wahała się między 7 a 5 osób. Grupa trenowała rotacyjnie, zmieniając się co godzinę (próby czasem trwały od 15.00 do 19.00 na cztery zmiany). W maju udało się wrócić do systemu jednej, pełnej dwugodzinnej próby tygodniowo dla wszystkich. Dodatkowe spotkania lub wydłużone próby miały miejsce przed występami i wydarzeniami, w których Zespół uczestniczył.

Z okazji wzbogacenia zespołu o stroje wierzchnie i kaptury, zostały przeprowadzone próby „kostiumowe”, w celu opanowania ruchu scenicznego i występowania w tych specyficznych ubiorach.

Dało się zauważyć coraz większe doświadczenie grupy, zwłaszcza osób regularnie uczęszczających i koncertujących.

C. SKŁAD ZESPOŁU

Regularnie na próby przybywa około 25 osób. Pandemia zwiększyła liczbę śpiewających. Do zespołu dołączyła grupa dzieci w wieku szkolnym oraz seniorów. Zauważa się zjawisko rotacji składu, część osób zmienia warunki życiowe – szkołę, pracę – nieraz na pewien czas rezygnuje z prób – ale jednak do zespołu dołączają coraz bardziej zaangażowani uczestnicy.

Stały skład to grupa, której trzon stanowią osoby działające od początku istnienia zespołu. Grupa jest bardzo zżyta, tworzy swoistą mikrospołeczność - wspierającą się, cieszącą sukcesami, dzielącą smutkami. Ludzie pomagają sobie nawzajem.

D. INSTRUMENTY

W roku 2021 zespół wzbogacił swoje instrumentarium o dodatkową szaląmą, dwa tamburyny oraz duży historyczny bęben z drewna topolowego, z dwoma membranami. Zakupiono również w grudniu 2021 dzwonki „chimes” wraz ze statywem, „tank drum”, kalimby (tonacje C i a), i perkusyjny instrument dźwiękonaśladowczy – „thunder” (grzmot).

E. STROJE

Wzbogacono stroje zespołu o odzież wierzchnią – kaftany, płaszcze i kaptury historyczne – damskie i męskie oraz dziecięce. Odzież została ozdobiona skórzanymi pasami i metalowymi zapinkami lub broszami. Projekt zrealizowano wspólnie ze środkami marszałkowskimi oraz ściśle współpracując z artystami rzemieślnikami historycznymi.

F. WARSZTATY

Ważnym wydarzeniem w życiu zespołu są zawsze warsztaty umiejętności: w 2021 roku gościem była znakomita aktorka Agnieszka Przepiórska z warsztatami ruchu scenicznego oraz interpretacji piosenki (czerwiec 2021 r.). Zespół uczestniczył też w warsztatach tańca średniowiecznego w Centrum Kultury Słowian i Wikingów (lipiec 2021 r.), prowadzonych przez zespół „DAJ OGNIĄ” z Krakowa.

Zespół trenował też instrumentalnie – warsztaty bębnów i perkusjonaliów (wiosna, jesień 2021 r.). Przeprowadzono też warsztaty występu publicznego (listopad 2021 r.), aby rozwijać umiejętności amatorów – uczestników na wielu płaszczyznach.

G. KONCERTY ZESPOŁU

Koncerty (10 w roku 2021) m.in.:

- koncert na zakończenie zrealizowanego z sukcesem projektu marszałkowskiego, dzięki któremu stroje Osady wzbogacono o odzież wierzchnią i ozdoby historyczne oraz detale skórzane do ubioru;
- koncert dla międzynarodowej widowni - gości programu ERASMUS, we współpracy ze szkołą z Wapnicy.
- występy: Karsibór, Ładzin, Kołczewo, CWM Grodno;
- koncert na błoniach w Wolinie/ Marina w czasie Nocy Kupały (czerwiec 2021 r.);
- Ceremonia Pożegnania (zmarłego syna jednej ze śpiewaczek) – zespół wzbogacił świecki pogrzeb śpiewem słowiańskim oraz występem grupy rekonstrukcyjnej średniowiecznego oddziału wojów;
- koncert w Centrum Słowian i Wikingów – w czasie Tygodnia Warsztatów Archeologicznych (była to jedyna impreza odbywająca się w ramach odwołanego z powodów pandemii Festiwalu Słowian i Wikingów w Wolinie w roku 2021).

Rok 2021 zakończył się wspólnym występem osady Pieśni Grodno dn. 3 grudnia 2021 – przed wyjątkowym audytorium zgromadzonym w Centrum Współpracy Międzynarodowej w Grodnie z okazji działań Fundacji w Wisiełce.

Zespół pokazał jak wspaniałą inspiracją może być muzyka słowiańska – tradycyjna i inspirowana, oraz jak rozwija się grupa muzyczna będąca swoistym ambasadorem kultury.

H. PROWADZENIE ZESPOŁU

Grupę prowadzi od początku istnienia zespołu Małgorzata Opaluch - trenerka emisji głosu m.in. śpiewu białym głosem, dyrygentka chóralna, pedagog oraz muzyk instrumentalista; animatorka kultury - prowadzi zajęcia i projekty muzyczne oraz kulturalne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Prowadzi zajęcia emisji głosu dla kobiet w Zachodniopomorskiej Szkole Biznesu w Szczecinie. Współtworzy zespół „Dair” wykonujący muzykę celtycką - irlandzką, szkocką i bretońską na fletach irlandzkich („tin whistle”, „low whistler”, irlandzkim flecie drewnianym), akordeonie diatonicznym, oraz śpiewa.

I. OTRZYMANE DOFINANSOWANIE

Zespół „Osada Pieśni Grodno” w 2021 r. wzbogacił się o okrycia wierzchnie inspirowane tradycjami historycznymi, które zostały uszyte w ramach zadania „Uzupełnienie historycznych strojów regionalnego zespołu Osada Pieśni Grodno” współfinansowanego ze środków otrzymanych z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego (umowa nr ROPS/63/2021 z dnia 25 czerwca 2021 r., kwota dofinansowania 10 000 zł).

- **„BALTIC NEOPOLIS ORCHESTRA” (BNO) Grodno w projekcie pt. „Na okrągło orkiestra” – koncert w ramach stałej współpracy z orkiestrą symfoniczną**

Fundacja na stałe współpracuje z „BALTIC NEOPOLIS ORCHESTRA” (BNO) Tożsamość artystyczną BNO kształtowało szereg osobowości muzycznych, z których największy wpływ na zespół wywarł światowej sławy skrzypek i koncertmistrz Vasko Vassilev – dyrektor artystyczny zespołu od 2015 roku. Zespół zdobył szerokie uznanie słuchaczy i krytyki występując w salach koncertowych w Europie i Azji, m.in. w Niemczech, Francji, Czechach, Estonii, Chorwacji, Grecji, Norwegii, Malezji, Japonii, Singapurze, Laosie, Kambodży, na Filipinach.

Orkiestrą Baltic Neopolis na co dzień kieruje altowiolistka Emilia Goch Salvador. Dzięki jej staraniom w składzie zespołu znaleźli się najlepsi polscy instrumentalisci, uczestniczący w ogólnopolskich i międzynarodowych projektach muzycznych.

Doceniana w Polsce, Europie i na świecie BNO regularnie współpracuje z cenionymi kompozytorami i artystami, m.in.: Tomaszem Tomaszewskim, koncertmistrzem Deutsche Oper w Berlinie; Maratem Bisengalievem, skrzypkiem i dyrektorem artystycznym orkiestry symfonicznej w Indiach; Marią Machowską, koncertmistrzem Filharmonii Narodowej; Danielem Rowlandem, liderem Brodsky String Quartet; Marcelo Nisinmanem, bandoneonistą okrzykniętym następcą Astora Piazzoli; Carmine Lauri, koncertmistrzem London Symphony Orchestra; Adamem Bałdychem, najlepszym polskim skrzypkiem jazzowym młodego pokolenia czy kompozytorami, Mikołajem Góreckim, Hanną Kulenty oraz Pawłem Łukaszewskim, laureatem Fryderyków.

Poza trzynastoletnim dorobkiem artystycznym, na który składa się m.in. osiem płyt, 900 koncertów w Szczecinie, województwie zachodniopomorskim, Polsce i za granicą, Zespół jest laureatem Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za całokształt działalności w 2014 roku, statuetki Fryderyka 2015 w kategorii Album Roku - Muzyka kameralna, był nominowany do Nagrody Artystycznej Miasta Szczecina w 2016 i 2017 oraz 2020 roku. Baltic Neopolis Orchestra może poszczycić się licznymi dokonaniem w latach ubiegłych, a także w 2021 roku. Zaliczyć należy do nich stworzenie trzech edycji festiwalu muzyki klasycznej Szczecin Classic połączonego z elitarnym i wyjątkowym kursem dla młodych artystów Szczecin Classic Academy, realizację projektu „Na Okrągło Orkiestra”, podczas którego znakomici artyści z Polski i ze świata koncertują w mniejszych

ośrodkach kulturalnych naszego kraju, a także kontynuację prestiżowego cyklu koncertowego „Wielcy Koncertmistrzowie”, w którym udział biorą znakomici soliści i kameraliści polscy i europejscy.

Dyrektorem artystycznym BNO jest Vasko Vassilev, koncertmistrz Royal Opera House w Londynie. W Polsce BNO debiutowało na deskach Filharmonii Narodowej w styczniu 2018 roku, a koncert zakończył się owacjami na stojąco i trzem bisami. Zespół występował również w wielu innych polskich miastach. Od 2021 roku Orkiestra rozpoczęła realizację projektu "stART - cykl koncertów", skierowanego do młodych instrumentalistów wyłonionych w ramach przesłuchań, będący kontynuacją cenionej i rozpoznawalnej w całej Polsce „Akademii BNO”.

W programie koncertu BNO, który odbył się w dniu 30 lipca 2021 r. w CWM Grodno były następujące utwory:

- Piotr Czajkowski - Serenada na smyczki cz. II Valse. Moderato.
- Antonio Vivaldi – Lato
- Tomaso Albinoni – Adagio g-moll
- Pablo Sarasate – Carmen Fantasy op.25
- Johannes Strauss - Pizzicato Polka
- George Gershwin - Wariacje z opery „Porgy&Bess” na skrzypce i orkiestrę smyczkową
- Astor Piazzolla - Libertango

W koncercie uczestniczyło ok. 100 osób.

5. „PORĘCZENIA KREDYTOWE” Sp. z o.o.

„Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. (Spółka PK) została utworzona przez Fundację w kwietniu 2005 r. w celu uzupełnienia zakresu dotychczasowej działalności Fundacji o dodatkowe formy wsparcia przedsiębiorczości wiejskiej w postaci poręczeń kredytowych oraz pożyczek.

Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000233310. Statutowe cele działalności Spółki są zbieżne z celami statutowymi Fundacji EFRWP. Podobnie jak Fundacja, Spółka przeznacza cały swój zysk na cele statutowe.

W 2008 r. do Spółki pozyskano mniejszościowego udziałowca SGB Bank SA - jeden z banków zrzeszających banki spółdzielcze, co otworzyło nowe możliwości w działalności Spółki, zwłaszcza w zakresie intensyfikacji współpracy z sektorem banków spółdzielczych.

Wg stanu na koniec 2021 r. kapitał zakładowy Spółki wynosił 7.792.200 zł, zaś Fundacja posiadała 94,97 % udziałów Spółki.

Udzielane przez Spółkę poręczenia kredytów lub pożyczek są przeznaczone dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców, posiadających siedzibę i prowadzących działalność na terytorium Polski. Poręczeniami objęte są kredyty związane bezpośrednio z prowadzeniem przez przedsiębiorców działalności gospodarczej (kredyty inwestycyjne i obrotowe).

Poręczenia Spółki są udzielane na okres spłaty kredytu nie dłuższy niż 5 lat, w wysokości do 70% kwoty kapitału przyznanego kredytu, zaś wartość poręczenia w okresie jego trwania nie może przekroczyć 70 % wysokości aktualnych zobowiązań wynikających z zawartej umowy kredytowej. Suma zobowiązań spółki z tytułu poręczeń udzielonych na rzecz jednego przedsiębiorcy nie może przekroczyć 1.000.000 zł.

W 2021 r. Spółka kontynuowała realizację projektu poręczenia zapłaty wadium dla MŚP, jak również zajmowała się windykacją poręczeń udzielonych w ramach realizacji projektu poręczeniowego pn. „Dokapitalizowanie Funduszu Poręczeniowego w Łańcucie”, ze środków RPO Województwa Podkarpackiego. Realizacja projektu poręczeniowego trwała od 2010 r. do sierpnia 2017 r. Łącznie udzielono 94 poręczenia na kwotę 10.927.724,00 zł. Do 2021 r. wszystkie poręczenia wygasły, pozostało do rozliczenia 11 poręczeń wypłaconych na kwotę 1.187.608,02 zł w windykacji.

W lutym 2021 r. Spółka podpisała z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Umowę nr 2/RPMA/9320/2020/IV/DIF/324 na wdrożenie nowego Instrumentu Finansowego - Pożyczka mała, w tym Mazowiecka Pożyczka Płynnościowa - Działanie 3.3. w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 cz. IV. Projekt ma na celu udzielanie pożyczek dla MSP realizujących inwestycje zlokalizowane na terenie województwa mazowieckiego lub finansujących wydatki bieżące, obrotowe i inwestycyjne związane z niwelowaniem negatywnych skutków epidemii COVID-19. Spółka otrzymała na ten cel kwotę 5.000.000 zł z BGK, ze środków pochodzących z kapitału poręczeniowego z dofinansowania SPO-WKP. Ze środków własnych Spółka dołożyła kwotę 1.944.444,44 zł. Na koniec 2021 r. udzielono 33 pożyczki na kwotę 5.932.450 zł, w tym jedna pożyczka na kwotę 16.700 zł została w 2021 roku spłacona.

Od 16.02.2018 r. na podstawie Umowy Operacyjnej zawartej z Menadżerem – Bankiem Gospodarstwa Krajowego, realizowany jest w Spółce Fundusz Pożyczkowy finansowany ze środków „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 – 2020”, polegający na udzielaniu pożyczek dla mikroprzedsiębiorstw z woj. kujawsko-pomorskiego działających na rynku krócej niż 5 lat. Wartość całego projektu wynosi 7.500.000 zł, w tym wkład własny – 2.500.000,00 zł. Wkład własny Spółki do projektu został przekazany ze środków kapitału poręczeniowego pochodzącego z dofinansowania SPO-WKP, na co Spółka otrzymała zgodę z PARP. W 2020 r. zakończono budowę portfela. Ostatecznie Spółka udzieliła 100 pożyczek na łączną kwotę 6.819.900 zł. Dwie pożyczki na kwotę 95.000 zł zostały w 2021 roku spłacone. Łącznie w ramach projektu spłacone zostały pożyczki na kwotę 185.000 zł .

W 2021 r. administrowano również portfelem pożyczek w ramach Projektu pn. „Wsparcie inwestycji sektora MŚP oraz firm rozpoczynających działalność gospodarczą poprzez pożyczki w ramach inicjatywy JEREMIE województwa kujawsko-pomorskiego” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Spółka z końcem 2019 r. formalnie zakończyła realizację tego projektu i dokonała ostatecznego rozliczenia powierzonych środków z menadżerem projektu. Do spłaty pozostały 3 pożyczki, którymi ze względu na zawarte ugody Spółka będzie administrować samodzielnie do momentu ich całkowitej spłaty. Dwie pożyczki w 2021 r. podlegały monitorowaniu, jedna jest windykowana.

W roku 2021 Spółka kontynuowała realizację umowy o wspólnym przedsięwzięciu zawartej z Fundacją EFRWP, dotyczącej udzielania pożyczek dla przedsiębiorców w ramach programu „Wspieranie Rozwoju MSP”. Dnia 31 maja 2019 r. Fundacja i Spółka Aneksem do Umowy o wspólnym przedsięwzięciu zmieniły zasady finansowania oraz zarządzania programem pożyczkowym "WRP". Postanowiono, że Spółka sukcesywnie do dnia 31.12.2021 r. przejmie obowiązki i kompetencje Fundacji zarówno w zakresie finansowania jak i zarządzania programem pożyczkowym, zaś Fundacja wycofa się z uczestnictwa w tym projekcie. Do końca 2021 r. Spółka spłaciła wszelkie zobowiązania wobec Fundacji wynikające z przejścia finansowania aktywnych umów pożyczkowych. W chwili obecnej monitoruje spłatę 29 pożyczek na kwotę 5.285.500 zł.

W 2021 r. Spółka kontynuowała samodzielną realizację projektu WRP na zmienionych zasadach organizacyjnych i finansowych - pod nazwą „Wspieranie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości” (w skrócie WRMP). Program przeznaczony jest dla mikro, małych i średnich firm z całej Polski. W jego ramach oferowane są pożyczki inwestycyjne i inwestycyjno-obrotowe do wysokości 500.000 zł oraz pożyczki obrotowe w kwocie nie wyższej niż 100.000 zł. Również ten projekt finansowany będzie ze środków kapitału poręczeniowego pochodzącego z dofinansowania SPO-WKP, na co Spółka otrzymała zgodę z PARP. W ramach programu WRMP na koniec 2021 r. wsparcie otrzymało 10 przedsiębiorstw na kwotę łącznie 2.454.200 zł.

Aktualne dane dotyczące Poręczeń Kredytowych Sp. z o.o. oraz zasad i warunków udzielania poręczeń i pożyczek przez Spółkę dostępne są na stronie internetowej www.poreczeniakredytowe.pl.

W roku 2021 Spółka kontynuowała prace budowlane związane z realizacją Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego w Wisielce. Prace postępują zgodnie z założonym harmonogramem.

W lutym 2021 roku doszło do finalizacji i podpisania umowy z Województwem Zachodniopomorskim o dofinansowanie projektu pn. „Budowa instalacji odnawialnych źródeł energii w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym”. Przyznana kwota dofinansowania wyniosła 2,85 mln zł. Prace związane z realizacją dolnego źródła ciepła wraz z pompownią główną, która zapewni ciepło oraz chłodzenie budynku, zostaną zakończone do końca października 2022 r.

W roku 2021 wybrany został nowy generalny wykonawca inwestycji – Przedsiębiorstwo Budowlano-Handlowe Rembudex Sp. z o.o. Sp. K., z którym w maju 2021 roku podpisano umowę o roboty budowlane. Zgodnie z umową firma Rembudex Sp. z o.o. doprowadzi budynek do stanu deweloperskiego. Planowo prace mają zakończyć się we wrześniu 2022 roku.

W 2021r. prowadzone były także prace projektowe związane z realizowanym obiektem związane z wykonaniem:

- windy z poziomu tarasu na poziom zielonej przestrzeni oraz na poziomie parkingu z możliwością korzystania z projektowanego pomostu oraz przestrzeni wokół jeziora Wisielka, które zostało wydzierżawione od Gminy Wolin;- nowoczesnego systemu automatyki obiektowej, umożliwiającego generowanie zdecydowanych oszczędności na etapie operacyjnym, które nie były przewidziane w pierwotnym projekcie Centrum Konferencyjno – Szkoleniowego. Uruchomienie obiektu planowane jest na 2024 rok.

6. UCHWAŁY ZARZĄDU FUNDACJI

Zgodnie z wymaganiami statutu Fundacji decyzje Zarządu EFRWP podejmowane były w 2021 roku na posiedzeniach lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Z każdego posiedzenia Zarządu sporządza się protokół, który podpisują: członek Zarządu, który przewodniczy posiedzeniu, oraz protokolant. Z przyjęcia decyzji przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość sporządza się notatkę, którą podpisują: Prezes lub członek Zarządu i dyrektor generalny. Kopie uchwał Zarządu Fundacji podjętych w 2021 r. zawarte są w Załączniku nr 1 do niniejszego sprawozdania rocznego.

IV. WPLYWY, ROZCHODY, STAN ŚRODKÓW FUNDACJI

Poszczególne tytuły wpływów Fundacji w 2021 r. wynoszą:

- przychody z odsetek od lokat bankowych i z inwestycji w papiery wartościowe: 2.106.541,00 zł,
- spłaty rat kredytów i pożyczek ogółem 21.420.987,42 zł,
- w tym:
 - spłaty rat kredytów drogowych 900.000,00 zł,
 - spłaty rat kredytów „Wiarygodny Partner” 970.258,41 zł,
 - spłaty pożyczek SPP 11.346.058,02 zł,
 - spłaty pożyczek WRP 27.566,07 zł,
 - spłata przez banki spółdzielcze pożyczek podporządkowanych 8.000.000,00 zł,
 - spłata pożyczek NGO 177.104,92 zł.
- odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek ogółem 1.685.051,00 zł,
- w tym:
 - odsetki od kredytów drogowych 12.676,70 zł,
 - odsetki od kredytów „Wiarygodny Partner” 6.357,32 zł,
 - odsetki od pożyczek – Program SPP 546.542,50 zł,
 - odsetki od pożyczek – Program WRP 371,55 zł,

• odsetki od pożyczek podporządkowanych	394.278,37 zł,
• odsetki od pożyczek NGO	3.673,87 zł,
• odsetki od pożyczek PK	721.150,69 zł.
- dotacje ze źródeł zewnętrznych do programów Fundacji	1.045.051,05 zł,
w tym:	
• dotacja Min. Finansów do programu: „Bliżej Przyrody”	37.930,99 zł,
• dotacja Min. Finansów do programu: „ProgramujeMy. Kielecki”	105.127,91 zł,
• dotacja CP Polska Cyfrowa do programu jw.	12.887,24 zł,
• dotacja Min. Finansów do programu „ProgramujeMy Tarnowski”	192.082,22 zł,
• dotacja CP Polska Cyfrowa do programu jw.	23.546,68 zł,
• dotacja KSOW do Programu „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla Kół Gospodyń Wiejskich II”	170.562,32 zł,
• dotacja Min. Finansów do programu: „Gmina na Czasie”	421.342,46 zł,
• dotacja CP Polska Cyfrowa do programu jw.	71.571,23 zł,
• dotacja Urząd Marszałkowski województwa Zachodnio-pomorskiego do prog. Zespół Muzyczny Grodno - Szybie Strojów	10.000,00 zł.
- przychody finansowe	19.929.780,58 zł,
- pozostałe przychody operacyjne	224.577,13 zł,
w tym:	
• aktualizacja wyceny obligacji	66.610,21 zł,
• rozliczenie dotacji do środków trwałych	50.629,65 zł,
• zwrot dotacji	65.458,06 zł,
• pozostałe wpływy	41.879,21 zł,
Łączne, bieżące wpływy za 2021 r. wyniosły	46.411.988,18 zł
<u>Wydatki na cele statutowe</u> w roku 2021 stanowiły łącznie:	29.234.165,48 zł,
z czego:	
- rozchody na pożyczki ogółem wyniosły	20.687.881,19 zł,
w tym:	
• „Samorządowy Program Pożyczkowy”	4.187.881,19 zł,
• pożyczka dla spółki „Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o.	16.500.000,00 zł,
- rozchody na programy i projekty subwencyjne ogółem wyniosły	2.361.860,97 zł,
- wydatki na inwestycje	113.771,30 zł,
- wydatki administracyjne	6.070.652,02 zł.

Wydatki na programy i projekty o charakterze subwencyjnym obejmowały:

• Forum Inicjatyw Rozwojowych (FIR)	725.111,87 zł,
• „Gmina na Czasie”	212.886,38 zł,
• „Ferie z Ekonomią”	135.005,72 zł,
• Program wspierania nauki języka angielskiego „Youngster”	184.830,85 zł,
• „Fundusz Doraźnej Pomocy”	236.015,25 zł,
• „Lokalnie, regionalnie i tradycyjnie – szansą dla KGW”	120.208,35 zł,
• „Kluby Przyjaciół Parków Narodowych”	111.536,78 zł,
• „Bliżej Przyrody”	3.000,00 zł,
• „Kuchenne Rewelacje z Tradycją”	41.966,18 zł,
• „Zupełnie Inaczej o Przyrodzie”	53.248,31 zł,

• „Osada Pieśni Grodno”	103.691,01 zł,
• BNO - Baltic Neopolis Orchestra	39.170,50 zł,
• „Noc Sów w Wolińskim Parku Narodowym”	148,83 zł,
• Szycie Strojów	21.983,00 zł,
• Wiosna Muz	29.750,33 zł,
• Projekt „Zaprogramuj się na przyszłość” (warsztaty dla dzieci)	131.949,80 zł,
• Promocja celów statutowych i upowszechnianie informacji	197.256,83 zł,
• pozostałe programy statutowe	14.100,98 zł.

Wydatki administracyjne w 2021 roku wyniosły 6.070.652,02 zł,

w tym:

- zużycie materiałów i energii	250.218,03 zł,
- usługi obce	1.104.843,72 zł,
- wynagrodzenia, świadczenia	4.454.668,27 zł,
- podatki, opłaty	913,50 zł,
- pozostałe koszty	260.008,50 zł.

W 2021 roku Fundacja zakupiła środki trwałe i wartości niematerialne i prawne o łącznej wartości **113.771,30 zł**, w tym wyposażenie inwestycyjne CWM Grodno o łącznej wartości 29.539,21 zł, sprzęt komputerowy o łącznej wartości: 3.539,52zł, Licencja MS Office na 15 stanowisk o wartości 5.214,15 zł, Licencja PBazy (program do obsługi SPP) - 12.300,00 zł, zwiększenie wartości serwera – 31.896,80 zł oraz pozostałe wyposażenie w kwocie: 31.281,62 zł.

Stan środków pieniężnych Fundacji na dzień 31.12.2021 wyniósł **88.007.198,54 zł**.

Środki te były ulokowane na rachunkach bieżących i rachunkach lokat terminowych w następujących bankach:

• BOŚ SA	42.276.565,65 zł,	tj. 48,04%
• BNP Paribas SA	3,13 zł,	tj. 0,0 %
• Millennium Bank SA	29.619.898,49 zł,	tj. 33,65 %
• Pekao SA	2.852.560,69 zł,	tj. 3,24 %
• Mbank SA	177.608,22 zł,	tj. 0,2 %
• WBS SA	2.891.343,81 zł,	tj. 3,29%
• SGB SA	10.171.625,01 zł,	tj. 11,56%
• PBS Dom Maklerski SA	17.593,54 zł,	tj. 0,02%

W 2021 r. Fundacja posiadała 94,97 % udziałów w powołanej przez siebie w 2005 roku Spółce „Poręczenia Kredytowe” Sp. z o.o. (pozostałe 5,03% udziałów posiada SGB Bank SA). Celem spółki jest wspieranie rozwoju małej przedsiębiorczości na terenach wiejskich poprzez udzielanie poręczeń kredytowych i pożyczek przedsiębiorcom działającym na obszarach wiejskich.

Zestawienie nabytych/objętych udziałów w spółkach prawa handlowego i wartości nabytych obligacji bankowych przedstawia załącznik nr 3 do sprawozdania.

W 2021 r. Fundacja nie nabywała nieruchomości, o których mowa w § 2 pkt 7 lit. h rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności (Dz.U. z 2020 r. poz. 36 z późn. zm.).

Suma bilansowa Fundacji na koniec 2021 r. po stronie aktywów i pasywów wynosiła **234.967.719,48 zł**.

Suma zobowiązań wynikająca z bilansu Fundacji wg stanu na 31.12.2021 r. wyniosła 645.597,14 zł. Były to zobowiązania krótkoterminowe z tytułu:

- dostaw i usług	516.056,21 zł,
- podatków i ubezpieczeń społecznych	128.426,93 zł,
- pozostałych tytułów	1.114,00 zł.

Fundacja z dniem 13 lipca 2018r., tj. z dniem wejścia w życie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu z dnia 1 marca 2018 r., utraciła status instytucji obowiązanej, jednakże biorąc pod uwagę przedmiot jej działalności mogłaby się stać taką jednostką na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 21 tejże ustawy, w zakresie, w jakim przyjęłaby lub dokonałaby płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10.000 euro w stosunku do klienta, od którego przyjęła gotówkę lub dokonała płatności zarówno w ramach stałych relacji gospodarczych lub w ramach transakcji okazjonalnej. Zgodnie z przyjętymi w Fundacji zasadami rachunkowości, Fundacja w okresie sprawozdawczym nie dokonywała operacji gotówkowych powyżej wskazanego limitu, co uzasadnia stwierdzenie, iż Fundacja nie jest instytucją obowiązaną w rozumieniu w/w przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2020 r. poz. 971 z późn. zm).

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego, tj. 2021 roku, w Fundacji została przeprowadzona kontrola w zakresie badania sprawozdania finansowego Fundacji przez REWIKS Sp. z o.o. z siedzibą w 01-445 Warszawa, ul. Erazma Ciołka 11a wpisaną pod nr 207 na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych. Roczne sprawozdania finansowe Fundacji sporządzane zgodnie z obowiązującymi przepisami, były badane i weryfikowane przez biegłych rewidentów, pomimo braku takiego obowiązku stosownie do art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.).

Kontrola sprawozdania finansowego za 2021 r. dotyczyła w szczególności jego rzetelności, prawidłowości i jasności oraz prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania finansowego, m.in. w aspektach:

- oceny sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji,
- majątku trwałego i obrotowego,
- rozliczeń z bankami w zakresie preferencyjnych linii kredytowych (kredyty w zakresie poprawy i rozwoju infrastruktury terenów wiejskich oraz kredyty w zakresie pozarolniczej małej przedsiębiorczości, tworzącej nowe miejsca pracy na terenach wiejskich), dotyczących środków przekazanych przez Fundację do banków na działalność kredytową, spłaconych do Fundacji rat kredytowych i odsetek od kredytów, zwrotów środków niewykorzystanych na kredyty oraz odsetek od środków czasowo niezaangażowanych w działalności kredytowej,
- rozliczeń w zakresie realizowanych programów pożyczkowych: dla jednostek samorządu terytorialnego oraz dla podmiotów gospodarczych w zakresie wspierania rozwoju przedsiębiorczości, w zakresie pożyczek podporządkowanych dla banków spółdzielczych, oraz pożyczek dla organizacji pozarządowych,
- na rachunkach bieżących w bankach, oraz na rachunkach lokat terminowych oraz portfela obligacji banków spółdzielczych zarządzanego przez BPS TFI,
- dotacji ze środków Fundacji,
- funduszu własnego i Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych,
- przychodów i kosztów,
- wyniku finansowego i podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.

W wyniku przeprowadzonej kontroli za 2021 rok firma audytorska przedstawiła swoją opinię wraz z raportem z badania sprawozdania finansowego. Zdaniem biegłego rewidenta sprawozdanie finansowe Fundacji: "(...)

- 1) przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej – Counterpart Fund na dzień 31.12.2021 r., jak też jej wyniku finansowego (nadwyżki kosztów nad przychodami) za rok obrotowy, który trwał od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 roku,
- 2) zostało sporządzone zgodnie z określonymi w powołanej wyżej ustawie zasadami (polityką) rachunkowości, stosowanymi w sposób ciągły oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, z uwzględnieniem uproszczeń przewidzianych dla jednostek mikro, określonych przepisami ustawy, zastosowanych odpowiednio do działalności Fundacji,
- 3) jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Fundacji”.

V. ZATRUDNIENIE, WYNAGRODZENIE, HONORARIA

W Fundacji według stanu na koniec roku 2021 zatrudnionych było **23** osoby, tj. w podziale wg stanowisk:

Prezes Zarządu	1
Doradca Prezesa	3
Dyrektor generalny	1
Główny księgowy	1
Kierownik CWM Grodno	1
Główny specjalista/radca prawny	4
Koordynator projektów	1
Starszy Specjalista	3
Specjalista	4
Kierowca /mechanik /zaopatrzeniowiec	1
Sekretarka	1
Specjalista-konserwator	1
Pracownik techniczny – sprzątaczką CWM	1
Razem	23

Łączna kwota wynagrodzeń pracowniczych w 2021 r. wyniosła:	2.547.867,25 zł,
z tego:	
- łączna kwota wynagrodzeń wypłaconych etatowym pracownikom Fundacji	2.221.796,81 zł,
- nagrody uznaniowe/premie	98.500,00 zł,
- nagrody roczne (13 pensja)	219.580,69 zł,
- nagrody jubileuszowe	7.989,75 zł.

Kwota składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne za 2021 rok wyniosła łącznie 402.345,33 zł.

W 2021 r. zawarto umowy zlecenia i o dzieło obciążające koszty administracyjne na kwotę 59.939,51 zł.

Łączna kwota wynagrodzenia rocznego (honoraria) członków Kapituły Fundacji, Zarządu i Rady Programowej w 2021 r. wyniosła 1.260.368,67 zł.

VI. POŻYCZKI ZE ŚRODKÓW FUNDACJI

W 2021 r. Fundacja udzielała pożyczek w ramach statutowego programu pożyczkowego - Samorządowego Programu Pożyczkowego (*pkt 1.1 sprawozdania*). Szczegółowe dane dotyczące udzielonych pożyczek zawarte są w załączniku nr 4 do niniejszego sprawozdania.

Dnia 8 października 2021 r. została zawarta pomiędzy Fundacją a spółką Poręczenia Kredytowe umowa pożyczki, na mocy której Fundacja udzieli spółce pożyczkę w kwocie 40.000.000 zł na sfinansowanie budowy „Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego” w Wisielce, obejmującego budynki hotelowe, strefę SPA z basenem, restauracją, garażem podziemnym oraz parkingami, zabudowania towarzyszące wraz z niezbędnym zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.

Oprocentowanie tej pożyczek wynosi 4% p.a. Wypłata pożyczki nastąpi w czterech ratach po 10.000.000 zł. Spłata pożyczki wraz z odsetkami zostanie dokonana nie później niż w terminie do 31 grudnia 2038 r. Karencja w spłacie odsetek i kapitału pożyczki obejmuje okres projektowania i budowy całego obiektu do uzyskania decyzji na jego użytkowanie plus 24 miesiące (w okresie karencji odsetki podlegają kapitalizacji rocznej).

Zabezpieczenie pożyczki stanowi weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteka na nieruchomości.

Podstawą statutową udzielenia tej pożyczki jest §5 ust 2 pkt 1 oraz §17 ust. 1, w związku z §5 ust. 1 pkt 1, 2 i 11 Statutu Fundacji.

Dnia 29.10.2021 r. Fundacja wypłaciła Spółce Poręczenia Kredytowe pierwszą transzę ww. pożyczki w wysokości 10.000.000 zł.

Ponadto w ramach umowy pożyczki zawartej ze spółką Poręczenia Kredytowe dn. 21.10.2019 r. na sfinansowanie I etapu robót budowlanych Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego (szczegółowe informacje o pożyczce w sprawozdaniu z działalności Fundacji za 2019 r.) Fundacja wypłaciła Poręczeniom Kredytowym Sp. z o.o. czwartą (ostatnią) transzę pożyczki w kwocie 6.500.000 zł.

Innych pożyczek Fundacja w 2021 r. nie udzielała.

VII. KONTROLE W FUNDACJI

Oprócz kontroli (audytu) sprawozdania finansowego Fundacji za 2021 r., zleconego przez Zarząd Fundacji i zrealizowanego w 2021 r., w 2021 r. miała miejsce kontrola rozpoczęta w 2020 r. (zrealizowana w dniach: 16.12.2020 - 04.03.2021) Urzędu Skarbowego Warszawa-Wola, który przeprowadził czynności sprawdzające rozliczeń z budżetem państwa w podatku CIT za rok 2019. Kontrola nie wykazała żadnych uchybień.

VIII. SPRAWY PODATKOWE (ROZLICZENIA Z BUDŻETEM)

Rozliczenia z budżetem w 2021 roku dotyczyły podatku dochodowego od osób fizycznych i od osób prawnych. Co miesiąc w terminie zgodnym z przepisami, na rachunek urzędu skarbowego przekazywane były kwoty należnych zaliczek podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu dokonywanych wypłat wynagrodzeń.

Wykazana w bilansie Fundacji za 2021 r. kwota zobowiązania wobec budżetu w wysokości 128 426,93 zł obejmuje bieżące zobowiązania z tytułu podatków PIT i CIT, składek ZUS i Funduszu Pracy .

Rozliczenia z budżetem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych wyniosły w 2021 r. łącznie 41.813 zł.

Po zakończeniu roku sprawozdawczego Fundacja złożyła w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na siedzibę Fundacji deklarację roczną za 2021 r. o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych PIT-4R oraz zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych za rok 2021 CIT-8.

W 2021 r. Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej, o której mowa w § 2 ust. 3, 5, 6c, 7a, 7b, 7c Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. w sprawie ramowego zakresu sprawozdania z działalności fundacji, ani działalności, o której mowa w § 2 ust. 8 tego rozporządzenia.

Spis załączników:

- Załącznik 1 Odpisy Uchwał Zarządu Fundacji
- Załącznik 2 Zestawienie posiadanych udziałów w spółkach prawa handlowego oraz obligacji bankowych wg stanu na 31.12.2021 r.
- Załącznik 3 Zestawienie umów pożyczkowych ze środków Fundacji zawartych w 2021 r. w ramach Samorządowego Programu Pożyczkowego (SPP).